

# GŁOS WIELKOPOLSKI

Ukazuje się od 16 lutego 1945  
Nr 137 (11 473)

Poznań, środa 15 lipca 1981

Wyd. AB  
Cena 2 zł

**Przemówienie wstępne**  
**Stanisława Kania**  
**oraz referat programowy**  
**Biura Politycznego KC PZPR**  
**zamieszczamy na str. 2, 3 i 4**

## IX Nadzwyczajny Zjazd PZPR rozpoczął obrady

### DEBATA ROBOCZA

(PAP) Odświętnym choć skromnym wystrojem ulic, barwanymi biało - czerwonymi - na rodowych i czerwonych - robotniczych flag powitała stolica dzień rozpoczęcia obrad IX Zjazdu PZPR, najwyższego - a po raz pierwszy w dziejach polskiego ruchu robotniczego także i nadzwyczajnego - partyjnego forum.

Po godzinie 8.30 zapelnia się Sala Kongresowa w Pałacu Kultury i Nauki. Także i tu, w miejscu obrad zjazdu, dekoracje sali i kularów są skromne, odpowiadają robotniczemu charakterowi obrad. Nad wielkim popiersiem Lenina, na tle czerwonej draperyi, napis „IX Nadzwyczajny Zjazd PZPR”; znad prezydium ku sali wysuwają się dwa płaty białego i czerwonego płótna. Wokół galerii - amfiteatralnie umieszczony napis: „Socjalizm trzeba bronić tak jak niepodległość Polski”.

O godzinie 9 rozpoczęły się robocze obrady IX Nadzwyczajnego Zjazdu PZPR; otworzył je I sekretarz KC PZPR - Stanisław Kania.

Otwierając roboczą część obrad IX Nadzwyczajnego Zjazdu PZPR I sekretarz KC Stanisław Kania podkreślił doniosłość przeżywaną chwilę.

Stanisław Kania zwrócił się o wniesienie na salę obrad sztandaru Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej.

Delegaci wstali z miejsc.

Orkiestra odegrała hymn narodowy.

Informując, iż zjazd rozpoczyna swe obrady od spraw, które służyć będą sprawnemu przebiegowi tego najwyższego forum partii, I sekretarz KC zaapelował do delegatów, aby obradom towarzyszyła atmosfera powagi, jednoci tak potrzebnej dziś naszej partii, po czuciu odpowiedzialności.

W pierwszym punkcie roboczej części obrad delegaci jednogłośnie wybrali 203-osobowe Prezydium Zjazdu. Projekt składu Prezydium opracowany został na podstawie wniosków przedstawionych przez wojewódzkie zespoły delegatów, i

zaakceptowany przez Centralny Zespół Delegatów.

Z kolei wybrano 64-osobowy Sekretariat Zjazdu.

Przewodnictwo obrad objął członek Biura Politycznego, sekretarz KC PZPR Kazimierz Barcikowski. Przystąpiono do wyboru organów zjazdu; przede wszystkim komisji skrutacyjnej.

Delegaci przyjęli regulamin i także program obrad zjazdu. Został on uzupełniony o dodatkowy punkt, jakim jest rozpatrzenie raportu komisji działającej pod przewodnictwem Tadeusza Grabskiego, powołanej do przyspieszenia rozliczeń osób odpowiedzialnych za doprowadzenie kraju do kryzysu społeczno - gospodarczego.

Delegaci dokonali wyboru komisji zjazdowych: mandatowej, uchwał i rezolucji, statutowej, wyborczej oraz odwoławczej.

Z kolei przystąpiono do dyskusji dotyczącej zasad wyboru centralnych władz partii.

### OTWARCIE IX NADZWYCAJNEGO ZJAZDU PZPR

W Sali Kongresowej Pałacu Kultury i Nauki w Warszawie nastąpiło uroczyste otwarcie obrad IX Nadzwyczajnego Zjazdu Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej. Jest godzina 12. Salę obrad tego najwyższego forum partii, przewodniej siły w trwającym procesie socjalistycznej odnowy, wypełniają delegaci oraz zaproszeni goście zjazdu. Orkiestra gra hymn narodowy, a następnie Międzynarodówkę, których słowa podchwytyją zebrani.

Uroczystość inauguracji IX Nadzwyczajnego Zjazdu PZPR jest transmitowana bezpośrednio przez Polskie Radio i Telewizję.

W krótkim wystąpieniu na uroczystym otwarciu obrad Stanisław Kania powiedział m. in.: świadomi historycznej odpowiedzialności za losy państwa i narodu, świadomi powagi sytuacji w jakiej znalazł się nasz kraj, świadomi oczekiwań i nadziei Polaków - ze-

braliśmy się na Nadzwyczajnym IX Zjeździe PZPR. Jesteśmy uczestnikami doniosłych przemian w życiu partii i narodu, ale także w pełni świadomi wielkich zagrożeń, które zawisły nad naszym krajem. To wszystko określa wagę naszych obrad i decyzji, które podejmiemy. Tu, na zjeździe, odpowiedzieć musimy na pytania nurtujące nie tylko członków naszej partii, ale wszystkich Polaków. Niechaj trud przez nas dotąd podjęty, którego ukończeniem jest zjazd, przyniesie dojrzały program działania naszej partii, całego narodu.

Chwilą milczenia delegaci uczcili pamięć zasłużonych działaczy - weteranów ruchu robotniczego, a także członków centralnych władz partii oraz wielu ofiarnych, ideowych członków PZPR, których w minionych 17 miesiącach śmierć zabrała z szeregu PZPR - wśród nich gen. broni Zygmunt Berlinga, Teodora Zygmunta, Rudolfa Juzka, Romana Nowaka, Zenona Nowaka, marszałka Polski Mariana Spychalskiego, Genowefy Stefańskiej, Jerzego Wójcika.

Przewodnictwo obrad objął Zygmunta Galecki - zastępca dyrektora Zespołu Opieki Zdrowotnej Warszawa Praga Południe. Stanisław Kania rozpoczął wygłaszanie referatu Komitetu Centralnego PZPR na IX Nadzwyczajnym Zjeździe partii.

O godzinie 13.30 w obradach IX Nadzwyczajnego Zjazdu PZPR nastąpiła 40-minutowa przerwa, po której Stanisław Kania kontynuował referat KC PZPR.

Na zakończenie swego wystąpienia S. Kania podsumował główne wnioski, jakie wynikają z referatu. Wniosek podstawowy: zamknijmy zjazd jako partia zjednoczona, odrodzona w marksizmie-leninizmie wzmocniona demokracją i centralizmem. Pozostawmy partię porozumienia społecznego w imię socjalistycznej odnowy i partii walki politycznej z przeciwnikami socjalizmu.

Następnie zabrał głos przewodniczący Komisji Mandatowej gen. dyw. Wojciech Barański, który stwierdził, że spośród 1964 delegatów wybranych na IX Zjazd na obrady przybyło 1955; Komisja Mandatowa stwierdziła, iż zjazd

jest prawomocny do wyboru władz i podejmowania uchwał. Przewodniczący Komisji Mandatowej poinformował także, iż stwierdzono nieważność jednego mandatu, a jeden mandat został złożony przez delegata.

Wśród delegatów na IX Zjazd PZPR znajduje się 438 robotników zatrudnionych bezpośrednio w produkcji, transporcie, budownictwie i usługach. Stanowi to 22,3 procent ogółu delegatów. Mandat delegata otrzymało też 180 rolników indywidualnych i 15 członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych. Delegaci reprezentujący inteligencję pracującą stanowią 66,7 procent ogółu wybranych na zjazd. Jak wynika z kwestionariuszy przedstawionych przez delegatów - 1099 z nich należy do związków branżowych, 405 do NSZZ „Solidarność” i 18 do związków autonomicznych; 91 procent delegatów wybranych zostało na zjazd partii po raz pierwszy.

W obradach zjazdu nastąpiła 2-godzinna przerwa obiadowa.

### DYSKUSJA

Po przerwie - IX Nadzwyczajny Zjazd PZPR wznowił obrady pod przewodnictwem Zbigniewa Massne - rektora Akademii Ekonomicznej w Katowicach. Przystąpiono do dyskusji plenarnej, w której pierwszy zabrał głos Józef Drożdżel - adiunkt w Politechnice Warszawskiej.

Józef Drożdżel stwierdził, że partia i władza powinny korzystać z dorobku nauki nie tylko wtedy, gdy znajdują się w niebezpieczeństwie. Powinny robić to na co dzień, gdyż korzystanie z tych doświadczeń jest ważnym czynnikiem sprawowania władzy. Mimo że nie dysponujemy silnymi fundamentami bazy materialnej nauki, to nasze kadry, cały potencjał umysłowy polskich naukowców jest duży i ceniony bardziej poza granicami kraju, o czym świadczy tzw. emigracja mózgów.

Trwa w całym kraju proces demokratyzacji. Dotyczy to tak uczelni, jak i przedsiębiorstw. Celowe mówienie jest nie tyl-

ko o ich samorządności, ale też o samoopowiedzialności za prowadzoną przez siebie działalność.

Mirosław Major - główny inżynier górniczy w KWK „Staszic” w Katowicach powiedział, iż kryzys obezwładnił nasze codzienne życie i kompromituje nas w opinii międzynarodowej. Doprowadziło do niego odwrócenie się od zasad socjalizmu. Najwyższy czas, aby gospodarka nasza stała się samostereowna, najwyższy czas wydać walkę totalnemu marnotrawstwu i bałaganowi na każdym odcinku. Brak towarów na rynku nie wynika ze złej pracy, ale ze złego zarządzania gospodarką. Należy w ostateczny sposób, tu - na zjeździe - odsunąć od kierowania nią tych ludzi, którzy ponoszą odpowiedzialność za jej dzisiejszy stan. Katowicka wojewódzka organizacja partyjna popiera wniosek o powołanie trybunału stanu, który wymierzyliby sprawiedliwość winnym.

Henryka Kubiak - kierowniczka magazynu w Zakładach Przemysłu Odzieżowego „Zeta” w Zgierzu, woj. łódzkie, stwierdziła m. in., że wcześniejsze zwolnienie zjazdu pozwoliłoby na uniknięcie wielu trudności z jakimi boryka się kraj i partia. Podejmując problemy zatrudnienia proponowała likwidację pracy kobiet na trzecią zmianę, zwłaszcza w sytuacji, kiedy dwie pierwsze zmiany nie są w pełni wykorzystane w wielu zakładach z powodu braku surowców i materiałów. IX Zjazd PZPR - powiedziała - musi dać początek gwarancji zmian w naszym kraju. Partia musi wziąć w swe ręce ster działania, iść wspólnie i zgodnie do wyznaczonego celu. Konieczne jest odbudowanie autorytetu partii i zagwarantowanie, aby znówu grupa ludzi nie stała się nad partią i narodem i nie budowała drugiej Polski tylko dla siebie.

### WYSTĄPIENIE PRZEWODNICZĄCEGO DELEGACJI RADZIECKIEJ

Przewodniczący delegacji radzieckiej Wiktor Griszin prze-

kazując zjazdowi życzenia od KPZR przypomniał, że radziecka partia wyraziła swe stanowisko w sprawie kryzysowej sytuacji w Polsce w liście do KC PZPR - podkreślając, że wyprowadzenie naszego kraju z kryzysu jest sprawą polskich komunistów, ludzi pracy Polskiej Ludowej. Równocześnie - stwierdził - radziecka partia nie może pozostać obojętna, gdy w grę wchodzi losy socjalizmu w bratnim kraju, tym bardziej, że Polska stała się przedmiotem zmasowanego nacisku politycznego i ideologicznego ze strony imperia-

lizmu. W. Griszin wyraził przekonanie, że polscy komuniści zdołają przywrócić autorytet partii w społeczeństwie, odzyskać zaufanie narodu, odeprzeć narastającą kontrrewolucję, poprowadzić kraj dalej drogą socjalizmu. Najważniejszą obecnie sprawą jest wyraźne określenie programu wyjścia z kryzysu. Twórcy rozwój marksizmu-leninizmu i jego stosowanie z uwzględnieniem specyfiki narodowej otwierają szerokie możliwości podniesienia efektywności gospodarki, przyciągnięcia ludzi pracy do zarządzania państwem, rozwinięcia działalności organizacji związkowych i innych form aktywności politycznej mas.

Kolejny fragment wystąpienia mówca poświęcił międzynarodowemu aspektowi sytuacji w Polsce, a w szczególności problemowi współpracy i przyjaźni polsko-radzieckiej. Zasady tej współpracy - stwierdził - sprawdzają się w obecnej próbie życiowej, m. in. w postaci niezakończonych dostaw surowców i innych towarów ze Związku Radzieckiego, mających żywotne znaczenie dla gospodarki polskiej. Mówca wyraził przekonanie, że gmach przyjaźni polsko-radzieckiej, mimo wszy-

Dokończenie na str. 4

### Przed siewami zielonek



Nie ma przerwy w pracach polowych. Po ścięciu zboża pola przygotowuje się pod siewy zielonek. Na zdjęciu: orka w RSP Kotlin (Kaliskie).

Fot. „Głos” - R. Królak

### Na Grobie Nieznanego Żołnierza i mogiłach żołnierzy radzieckich

#### Kwiaty od delegacji zagranicznych

(PAP) Uczestniczące w IX Nadzwyczajnym Zjeździe PZPR delegacje zagraniczne w godzinach przedpołudniowych złożyły udział w uroczystości złożenia kwiatów na Grobie Nieznanego Żołnierza.

Na płycie przed grobem licznie zebrali się mieszkańcy stolicy. Na lewym skrzydle miejsce zajęła kompania honorowa Wojska Polskiego. Orkiestra odegrała hymn narodowy. Przy dźwiękach werbli kwiaty złożyły delegacje:

Komunistycznej Partii Związku Radzieckiego, Komunistycznej Partii Czechosłowacji, Niemieckiej Socjalistycznej Partii Jedności, Węgierskiej Socjalistycznej Partii Robotniczej, Bułgarskiej Partii Komunistycznej, Rumuńskiej Partii Komunistycznej, Mongolskiej Partii Ludowo-rewolucyjnej, Komunistycznej Partii Kuby, Komunistycznej Partii Wietnamu,

Związku Komunistów Jugosławii. Kwiaty złożyła również młodzież warszawska.



Z kolei delegacje bratnich partii komunistycznych i robotniczych przybyły na Cmentarz-Mauzoleum Żołnierzy Armii Radzieckiej, aby oddać hołd pamięci żołnierzy radzieckich poległych w bojach z niemieckim faszysmem o wolność Polski. Warszawski cmentarz symbolizuje pamięć o 600 000 żołnierzy radzieckich, którzy oddali w latach II wojny światowej życie na ziemiach polskich.

Na zakończenie uroczystości orkiestra kompanii reprezentacyjnej WP odegrała Międzynarodówkę, a przewodniczący delegacji zagranicznych wpisali się do Księgi Pamięciowej Cmentarza-Mauzoleum.

### Sprawozdanie Komisji Mandatowej

Na podstawie protokołów komisji skrutacyjnych z konferencji mających prawo wyboru delegatów, Komisja Mandatowa wybrana na IX Nadzwyczajnym Zjeździe PZPR stwierdza, że wybory delegatów na IX Nadzwyczajny Zjazd odbyły się zgodnie z zasadami przyjętymi w uchwałach X i XI Plenum KC PZPR oraz zgodnie z tymczasowym regulaminem wyborów władz i delegatów PZPR.

Na konferencjach wojewódzkich i zakładowych oraz okręgowych w ludowym Wojsku Polskim ogółem wybrano na IX Nadzwyczajny Zjazd PZPR 1964 delegatów, w tym 365 wybranych zostało bezpośrednio w zakładach produkcyjnych oraz 16 delegatów na konferencjach uczelnianych. Komisja mandatowa uznała ważność mandatów 1962 delegatów. Nie uznano ważności

jednego mandatu, a jeden delegat zdał swój mandat.

Wśród delegatów znajduje się 438 robotników zatrudnionych bezpośrednio w produkcji, transporcie, budownictwie i usługach, co stanowi 22,3 procent ogółu delegatów na zjazd. Wiejskie organizacje partyjne reprezentuje 180 rolników indywidualnych i 15 członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych. Stanowi to w sumie 9,9 proc. delegatów. Delegaci reprezentujący środowiska inteligencji pracującej stanowią 66,7 proc. ogółu delegatów.

Delegaci z pochodzeniem robotniczym stanowią 53,2 proc., z chłopskim - 32 proc.

W wieku do 29 lat jest 38 delegatów, od 30 do 39 lat - 596, od 40 do 49 lat - 784 delegatów, w wieku ponad 50

Dokończenie na str. 2



# Przemówienie S. Kani otwierające obrady Zjazdu

Szanowne towarzyszy i towarzysze delegaci!

Szanowni goście zjazdu!

Świadomi historycznej odpowiedzialności za losy państwa i narodu, świadomi powagi sytuacji, w jakiej znalazł się nasz kraj, świadomi oczekiwań i nadziei Polaków — zebrał się na Nadzwyczajnym, IX Zjeździe Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej.

Jesteśmy uczestnikami doniosłych przemian w życiu partii i narodu, ale także w pełni świadomi wielkich zagrożeń, które zawisły nad naszym krajem. To wszystko określa wagę naszych obrad i decyzji, które podejmiemy.

Spoczywa na nas powinność stworzenia na IX Zjeździe marksistowsko-leninowskiego programu, który sięgał będzie do dorobku wielkiej, autorytatywnej, choć przecież nie wolnej od kontrowersji dyskusji przedzjazdowej! Tu, na zjeździe, odpowiedzieć musimy na pytania nurtujące nie tylko członków naszej partii, ale wszystkich Polaków, pytania które w ostatnich miesiącach tak często i z taką siłą, z troską o los kraju, stawiane były na każdym zebraniu, w każdej rozmowie.

Od zjazdu oczekuje się wiele. Może nawet zbyt wiele. Ale i skala problemów do rozwiązania jest dziś ogromna. Nadzwyczajny zjazd ma potwierdzić naszą zdolność do sprośnięcia tym oczekiwaniom, do kierowania biegiem wydarzeń, do wytyczania dróg rozwoju kraju.

Niechaj trud przez nas dotąd podjęty, którego ukoronowaniem jest zjazd, przyniesie dojrzały program działania na szczeblu partii, całego narodu. Niechaj zjazd uczyni naszą partię zdolną — jednością i ciągłością ideową, polityczną, wysokim morale swych szeregów — do twórczej, bojowej realizacji tego programu. Niechaj naszym wysiłkom towarzyszy wiara w siły partii i wola działania, chłodna rozważa, rozsądek i odpowiedzialność.

Szanowni towarzysze!

W minionych 17 miesiącach śmierć zabrała z naszych szeregów wielu zasłużonych działaczy — weteranów ruchu robotniczego, a także członków centralnych władz partii i wśród nich generała broni Zygmunta Berlinga, Teodora Paliwę, Rudolfa Juzkę, Romana Nowaka, Zenona Nowaka, marszałka Polski Mariana Spychalskiego, Genowefę Stefańską, Jerzego Wójcika. Odeszło z naszych szeregów wielu ofiarnych, ideowych członków partii.

Uczcijmy ich pamięć chwilą ciszy.

Towarzysze!

Obradom zjazdu towarzyszy uwaga i najlepsze życzenia na

szczytach przyjaciół komunistów bratnich krajów wspólnoty socjalistycznej, komunistów całego świata, wszystkich, którym bliska jest socjalistyczna Polska, którzy doceniają rolę, jaką spełnia nasza partia we współczesnym rewolucyjnym ruchu międzynarodowym.

Sledzić ją będą uważnie na si przeciwnicy, którzy chcieli by widzieć Polskę skłóconą i słabą i zepchnąć ją z socjalistycznej drogi rozwoju.

Możemy im powiedzieć tylko tyle: Polska jest i będzie trwałą ogniem wspólnoty państw socjalistycznych! Braterska przyjaźń i sojusz Polski ze Związkiem Radzieckim, z innymi krajami socjalistycznymi, były, są i będą kamieniem węgielnym naszej polityki zagranicznej, fundamentem bezpieczeństwa naszych granic i niepodległego rozwoju naszego kraju!

Nigdy nie zapomnimy, że niepodległość Polski i socjalizm — to pojęcia nierozdzielne!

Dziękujemy bratnim partiom za przyjęcie naszego zaproszenia na zjazd.

Serdecznie witam delegację Komunistycznej Partii Związku Radzieckiego pod przewodnictwem członka Biura Politycznego Komitetu Centralnego, pierwszego sekretarza Komitetu Moskiewskiego towarzysza Wiktora Griszyna.

Witam członków delegacji: zastępcę członka Biura Politycznego Komitetu Centralnego Komunistycznej Partii Związku Radzieckiego, pierwszego sekretarza Komitetu Centralnego Komunistycznej Partii Białorusi towarzysza Tichona Kisielowa; sekretarza Komitetu Centralnego Komunistycznej Partii Związku Radzieckiego, ambasadora Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej towarzysza Borysa Aristowa.

Członka Komitetu Centralnego Komunistycznej Partii Związku Radzieckiego, ambasadora Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej towarzysza Borysa Aristowa.

Witam serdecznie:

— delegację Komunistycznej Partii Czechosłowacji pod przewodnictwem członka Prezydium Komitetu Centralnego, I sekretarza Komitetu Miejskiego w Pradze towarzysza Antonina Kapka;

— delegację Niemieckiej Socjalistycznej Partii Jedności pod przewodnictwem członka Biura Politycznego, sekretarza Komitetu Centralnego towarzysza Wernera Felfe;

— delegację Węgierskiej Socjalistycznej Partii Robotniczej pod przewodnictwem członka Biura Politycznego, sekretarza Komitetu Centralnego towarzysza Ferencza Havasi;

— delegację Bułgarskiej Partii Komunistycznej pod prze-

wodnictwem członka Biura Politycznego Komitetu Centralnego, pierwszego zastępcę przewodniczącego Rady Ministrów Ludowej Republiki Bułgarii towarzysza Todora Bożinowa;

— delegację Rumuńskiej Partii Komunistycznej pod przewodnictwem członka Biura Politycznego Komitetu Wykonawczego, sekretarza Komitetu Centralnego towarzysza Iosifa Banca;

— delegację Komunistycznej Partii Wietnamu pod przewodnictwem członka Biura Politycznego, I wicepremiera rządu Wietnamskiej Republiki Socjalistycznej legendarnego generała towarzysza Vo Nguyen Giapa;

— delegację Komunistycznej Partii Kuby pod przewodnictwem członka Biura Politycznego, sekretarza Komitetu Centralnego towarzysza Carlosa Rodrigueza;

— delegację Mongolskiej Partii Ludowo-rewolucyjnej pod przewodnictwem zastępcy członka Biura Politycznego, przewodniczącego Centralnej Komisji Kontroli Partijnej towarzysza Budyna Deżida;

— delegację Związku Komunistów Jugosławii pod przewodnictwem członka Prezydium Komitetu Centralnego towarzysza Aleksandra Grickowa;

— redaktora naczelnego „Problemy pokoju i socjalizmu” towarzysza Konstantina Zarodowa.

Towarzyszy i towarzysze!

Bojowość naszej partii wyraża się w żywotności tradycji ruchu robotniczego, w ich oddziaływaniu na młode pokolenia komunistów. Składając hołd wszystkim pokoleniom weteranów walki rewolucyjnej i wyzwoleniczej, weteranów pracy, którzy zbudowali fundamenty naszego kraju — witam ich przedstawicieli uczestniczących w obradach zjazdu; a wśród nich wielkiego żołnierza, marszałka Polski — tow. Michała Rółę - Żymierskiego.

Witam przedstawicieli bratnich stronnictw politycznych: — Zjednoczonego Stronnictwa Ludowego z prezesem Nacelnym Komitetu profesorem Stefanem Ignarem,

— Stronnictwa Demokratycznego z przewodniczącym Centralnego Komitetu profesorem Edwardem Kowalczykiem.

Nasza partia liczy jak zawsze na trud uczonych polskich twórców kultury, nauki i techniki. Witam ich przedstawicieli zgromadzonych tu — na zjeździe — i zwracam się z prośbą o aktywny udział w pracach zjazdowych.

Witam reprezentantów organizacji młodzieżowych, wszystkich gości zaproszonych na nasz zjazd, wybitnych bezpartyjnych. IX Nadzwyczajny Zjazd Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej ogłaszam za otwarty.

W tym dniu dyskutowany w organizacjach zakładowych.

Następne uchwały dotyczą m. in. potrzeby samorządności zakładów pracy oraz poparcia dla stanowiska i akcji protestacyjnej PLL „Lot”, uwolnienia więźniów politycznych. Walny zjazd delegatów zaprotestował też przeciwko monopolowi aparatu partyjnego i państwowemu w dysponowaniu środkami masowego przekazu w Polsce, przeciwko sposobowi przedstawiania w radiu i telewizji relacji z obchodów 25-rocznicy powstania Czerwca.

Pozostałe uchwały wskazują na niezadowalającą realizację porozumień postojkowych i domagają się natychmiastowego wyświeślenia w kinach filmu „Człowiek z żelaza” w wersji zgodnej z wolą A. Wajdy, reformy oświaty oraz rewizji zasad rozdzielania funduszy NFOZ.

Członkowie wielkopolskiej „Solidarności” domagają się też oceny aktualnej sytuacji, w jakiej znajduje się związek, zwołania posiedzenia KKK celem podsumowania efektów rozmów z rządem. (bg, ask)

# Zagraniczne środki masowego przekazu o obradach polskich komunistów

(PAP) Tematyka IX Zjazdu PZPR zajmuje wiele miejsca w gazetach zagranicznych i serwisach agencyjnych. W obszernym materiale nadanym we wtorek we wczesnych godzinach rannych Mark Wood z Agencji Reutersa pisze m. in.: „Dzisiaj rozpoczyna się nadzwyczajny zjazd polskiej partii komunistycznej. Zarówno naród polski, jak i sojusznicy Warszawy oczekują na rozwiązanie kryzysu politycznego i gospodarczego, w jakim znajduje się Polska od roku... Delegaci spotykają się raczej po to, by sformułować politykę, niż po to, by tylko zaaprobować programy przedstawione przez kierownictwo. Przed zjazdem stoi także gigantyczne zadanie nakreślenia środków wyjścia Polski z problemów po miesiącach niepokojów robotniczych i ostrego kryzysu gospodarczego, który doprowadził kraj na krawędź bankructwa...”

Dziennik „l'Humanite” pisze we wtorek, że zjazd PZPR ma charakter nadzwyczajny, tak przez swe zwołanie, jak i przygotowania. Dziennik referuje sprawozdanie Komitetu Centralnego na zjazd za miniony okres stwierdzając, że odbicie zjazdu, warunki jego przygotowania świadczą, iż komuniści polscy mają zamiar rozwiązać kryzys gospodarczy, społeczny i polityczny metodami pokojowymi. Autor cytuje wypowiedź jednego ze swych warszawskich rozmówców, że dialog nie wyklucza, lecz wręcz przeciwnie zakłada walkę polityczną. To naturalnie wymaga jasnej wizji rzeczywistości społecznej, interesów będących stawką gry i układu sił politycznych. Partia faktycznie nie jest sama i jest oczywiste, że to co zachodzi w partii, interesuje całe społeczeństwo. Komuniści nie mogą zapominać o innych częściach składowych społeczeństwa polskiego.

Duże zainteresowanie IX Zjazdem PZPR widoczne jest w bułgarskich środkach masowego przekazu. Dziennikarze bułgarscy, akredytowani w Warszawie podkreślają, że w dokumentach, nad którymi będzie

się toczyć dyskusja na zjeździe zwraca się uwagę na działalność ideologiczną partii i wszystkich instytucji socjalistycznego państwa. Specjalni wysłannicy agencji BTA piszą, że walka zdrowych sił w PZPR i w społeczeństwie polskim, polskich ludzi pracy przeciwko ofensywie elementów antysocjalistycznych, których działalność zmierza do rozkładu i destabilizacji partii, kontynuowana będzie na IX Zjeździe PZPR i później. Podkreśla się, że od wyniku tej walki zależy będzie przyszłość PZPR i socjalistycznej Polski.

„Polacy wierzą w siebie”. „Przygotowania bez precedensu”. „Projekt nowego statutu”. „Zjazd odpowie na zasadnicze pytania” — oto tytuły i podtytuły belgradzkiej „Politiki” poświęcone naszemu IX Nadzwyczajnemu Zjazdowi partii. Zaden z dotychczasowych ośmiu zjazdów nie był przygotowywany w taki sposób, z tak wielkim i bezpośrednim udziałem delegatów — pisze dziennik — jak ten rozpoczynający się 14 bm. W przygotowaniach tych brała udział właściwie cała baza partyjna. Wpłynęły na to ostrza walki politycznej przy wewnętrznych zróżnicowaniach (które nadal istnieją), rosnące naciski spoza granic Polski i inne czynniki...”

Polski kryzys, i polityczny i ekonomiczny, swoją głębią i możliwymi niebezpiecznymi implikacjami, wręcz narzucił ten zmieniony tryb przygotowań w porównaniu z poprzednimi zjazdami. Delegaci mają przed sobą nietatwe i delikatne zadanie, spowodować odrodzenie zachwianego zaufania nie tylko do partii jako całości, lecz i do jej najwyższych organów i instancji...”

Jako że nową politykę można urzeczywistniać z odpowiedzi na pytania, PZPR w ostat nich miesiącach przed zjazdem rozpoczęła trudny proces konsolidacji własnych szeregów.

Zadaniem delegatów, a zara-

zem celem zjazdu jest powrót do podstawowych wartości socjalizmu. Dziennik cytuje na zakończenie swego rozdziału motto zjazdu, wypowiedziane przez jednego z wysokich funkcjonariuszy partyjnych: „różnice w dyskusji — jedność w akcji”. Zjazd przyniesie bez wątpienia i jedno i drugie...

Amerkańska prasa i telewizja obszernie relacjonują przebieg rozpoczęcia obrad nadzwyczajnego zjazdu PZPR. Wielkie dzienniki jak „Washington Post”, „New York Times”, „Chicago Tribune” czy „Los Angeles Times” na pierwszych kolumnach wtorkowych wydań zamieszczają informacje o rozpoczynających się obradach, informacje o przybyciu do Warszawy delegacji KPZR oraz komentarze swoich wysłanników z Warszawy.

„Washington Post” zamieszcza obszerną rozmowę z delegatem na zjazd — Wandą Dąbrowską z Warszawy. „Chicago Tribune” relacjonuje nastroje oczekiwani i nadziei w Polsce, jakie towarzyszą zjazdowi. Stacje telewizyjne systemu CBS w reportażu filmowym z Warszawy przekazany we wtorek rano rejestrują nastroje i oczekiwania mieszkańców stolicy.

Zainteresowanie zjazdem i jego wynikami w Stanach Zjednoczonych jest ogromne. Wszyscy komentatorzy wyrażają poglądy, że ma się do czynienia z wydarzeniem przełomowym, którego przebieg zdecydowanie w znacznym stopniu nie tylko o sytuacji w Polsce, ale wywrze ogromny wpływ na atmosferę międzynarodową. Komentator „New York Times” podkreśla odmienną obecnego zjazdu w porównaniu z wszystkimi poprzednimi.

Koncerny telewizyjne amerykańskiej zapowiadają w dniach zjazdu specjalne wieczorowe transmisje z Warszawy i bloki informacyjno-publicystyczne, w których informować się będzie i komentować przebieg zjazdu.

## Wniosek Biura Politycznego KC

## O pozbawienie byłego kierownictwa partii odznaczeń państwowych

(PAP) 13 bm. I sekretarz KC PZPR Stanisław Kania skierował do przewodniczącego Rady Państwa Henryka Jabłońskiego wystąpienie, w którym Biuro Polityczne KC PZPR kierując się uchwałą XII Plenum KC wnioskuje anulowanie uchwał o nadaniu odznaczeń państwowych osobom po noszącym szczególną odpowie-

działność za zaistniały w Polsce kryzys społeczno-gospodarczy i polityczny.

Wystąpienie dotyczy następujących osób i odznaczeń: Edward Gierk — Zasłużony Górnik PRL, Order Odrodzenia Polski I kl.; Edward Babich — Sztandar Pracy I kl., Order „Budowniczy PL”; Zdzisław Grudzień — Order „Bu-

downiczy PL”; Piotr Jaroszewicz — Order Odrodzenia Polski I kl.; Jerzy Łukasiewicz — Sztandar Pracy I kl.; Tadeusz Pyka — Sztandar Pracy II kl., Order „Budowniczy PL”; Jan Sztybel — Order „Budowniczy PL”; Tadeusz Wrzaszczyk — Order Odrodzenia Polski II kl.; Zdzisław Zandarowski — Sztandar Pracy I kl., Order „Budowniczy PL”; Adam Glazur — Order Odrodzenia Polski IV kl., Sztandar Pracy I kl.; Franciszek Kaim — Order Odrodzenia Polski II kl., Order „Budowniczy PL”; Włodzisław Lejczak — Sztandar Pracy II kl., Sztandar Pracy I kl., Order „Budowniczy PL”.

## Walne zebranie delegatów regionu Wielkopolska

## Po wyborach do władz „Solidarności” w sierpniu debata o programie związku

### INFORMACJA WŁASNA

Prezentacja kandydatów do władz „Solidarności” w regionie Wielkopolska oraz delegatów na I krajowy zjazd NSZZ „Solidarności” zajęła zgromadzonym na walnym zebraniu delegatów niedzielne popołudnie, noc i poniedziałek. Obrady, przerywane były kilkuminutowymi przerwami na posiłki i odpoczynek. Pomimo parokrotnych wniosków o przerwanie obrad w nocy z niedzieli na poniedziałek większość zgromadzonych wypowiedziała się za ich kontynuowaniem. Szczególnie wiele czasu zajęły same głosowania, rozliczne pytania zadawane kandy-

datom, dyskusje w kwestiach formalnych i proceduralnych. Dyskutowano też nad projektem uchwał walnego zebrania.

Jednocześnie przyjęto szereg ustaleń porządkujących wewnętrzne sprawy związku. Ustalono m. in., iż prezydium Zarządu Regionalnego tworzyć będzie 9 osób wraz z przewodniczącym.

Do komisji uchwał i wniosków wpłynęło 157 propozycji. Walne zebranie podjęło szereg uchwał i wniosków. Pierwsza uchwała dotyczyła zwołania na drugą połowę sierpnia drugiej części walnego zebrania delegatów regionu Wielkopolska, na którym zostanie uchwalony program działania. No wy zarząd ma przygotować w ciągu 15 dni projekt programu. Be-

dział on dyskutowany w organizacjach zakładowych.

Następne uchwały dotyczą m. in. potrzeby samorządności zakładów pracy oraz poparcia dla stanowiska i akcji protestacyjnej PLL „Lot”, uwolnienia więźniów politycznych. Walny zjazd delegatów zaprotestował też przeciwko monopolowi aparatu partyjnego i państwowemu w dysponowaniu środkami masowego przekazu w Polsce, przeciwko sposobowi przedstawiania w radiu i telewizji relacji z obchodów 25-rocznicy powstania Czerwca.

Pozostałe uchwały wskazują na niezadowalającą realizację porozumień postojkowych i domagają się natychmiastowego wyświeślenia w kinach filmu „Człowiek z żelaza” w wersji zgodnej z wolą A. Wajdy, reformy oświaty oraz rewizji zasad rozdzielania funduszy NFOZ.

Członkowie wielkopolskiej „Solidarności” domagają się też oceny aktualnej sytuacji, w jakiej znajduje się związek, zwołania posiedzenia KKK celem podsumowania efektów rozmów z rządem. (bg, ask)

## Sprawozdanie Komisji Mandatowej

Dokończenie ze str. 1  
lat jest 544 delegatów. Wśród delegatów jest 108 kobiet, tj. 5,5 proc. do organizacji młodzieżowych należy 165 delegatów.

Do niezależnych samorządnych branżowych związków zawodowych należy 1099 delegatów, tj. 56 proc. Do NSZZ „Solidarności” — 405 delegatów, tj. 20,6 proc. Do autonomicznych związków zawodowych — 18 tj. 0,9 proc. Do Centralnego Związku Kółek i Organizacji Rolniczych należy 93 delegatów — tj. 4,7 proc., a do Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego Rolników Indywidualnych „Solidarności” — 9, tj. 0,5 proc.

169 delegatów wstąpiło do partii przed zjednoczeniem ruchu robotniczego. 1649 delegatów ma staż partyjny dłuższy niż 10 lat, a 745 należy do PZPR ponad 20 lat. Delegaci po raz pierwszy wybrani na zjazd stanowią 91 proc.

Komisja ustaliła, że na ogół na liczbę 1964 wybranych delegatów — ważne mandaty posiada 1962 delegatów. Obecnych na zjeździe jest 1955 delegatów; nieobecnych z powodu choroby jest 7 delegatów. W związku z tym komisja mandatowa stwierdza, że IX Nadzwyczajny Zjazd PZPR jest zjazdem prawomocnym do wyboru władz i podejmowania uchwał.



Poznańskie Biuro Prognoz Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej przewiduje na dziś w Wielkopolsce: zachmurzenie duże z większymi przejaśnieniami, okresami opady deszczu.

Temperatura maksymalna od plus 19 do plus 21 stopni, minimalna od plus 12 do plus 14 stopni. Wiatry słabe i umiarkowane południowo-zachodnie.

Wczoraj o godz. 17 zanotowano następujące temperatury: w Poznaniu, Lesznie i Pile plus 17 stopni, w Kaliszu i Koninie plus 18 stopni; ciśnienie 1005 hPa czyli 754 mm.

Dzisiejszy serwis informacyjny opracował Roch Kowalski.  
Nr indeksu 35028, P-18



# Tezy referatu Komitetu Centralnego wygłoszonego na IX Nadzwyczajnym Zjeździe PZPR przez S. Kanię

(PAP) — Mamy prawo do dumy z dokonani narodu i z naszej partii, której myśl programowa i wysiłek organizatorski zostały uznane przez historię. Wielkie są jednak powody, by troszczyć się dalszym losem Polski Ludowej. Toczy się ostra walka klasowa o władzę w Polsce, o oblicze naszego kraju, o jego miejsce i orientację na arenie międzynarodowej. Spieczętowanie zagrożenia dla socjalizmu, narastanie zjawisk kontrrewolucji, kryzys ekonomiczny o rozległym charakterze, rozprężenie dyscypliny społecznej, paraliżowanie działania instytucji państwowych stwarza zagrożenie dla bytu państwowego. Wszystko to stawia na porządku dnia zadanie ocalenia narodu.

— Musimy niezwłocznie zmienić ten stan; oddalić zagrożenie i wprowadzić kraj na szlak pomyślnego, socjalistycznego rozwoju. Oczekujemy od nas tego partia i miliony Polaków w przekonaniu, że zjazd stworzy perspektywę pokonania trudności. Oczekują tego z życzliwością nasi zagraniczni sojusznicy. Uczynimy wszystko by im sprostać. Najważniejszym celem partii jest służba klasie robotniczej i wszystkim ludziom pracy, jest troska o trwałe gwarancje niepodległego bytu narodu i o bezpieczeństwo socjalistycznej Ojczyzny.

— Jest bezsporną zasługą partii, iż w najostrzejszej fazie społecznego konfliktu rozumiała jego charakter, oceniając go jako protest przeciwko naruszeniu zasad socjalizmu. Potrzebna jest głęboka analiza wszystkiego co zrodziło ten protest i spowodowało najgłębszy w Polsce Ludowej kryzys polityczny i gospodarczy.

— Główną przyczyną kryzysu była sprzeczność między burzliwie rozwijającymi się siłami wytwórczymi a utrzymywaniem w stanie niezmiennym systemem zarządzania i kierowania. Rozległość i głębokość kryzysu jest wynikiem wielu błędnych koncepcji politycznych lat siedemdziesiątych. Przekroczono wszelkie dopuszczalne granice zadłużenia Polski w krajach kapitalistycznych. Nadmierny był wzrost inwestycji. Wytworzyło to stan głębokiej nierównowagi w gospodarce. Błędy polityki rolnej wywołały wielki niedobór artykułów żywnościowych. Naruszone zostały zasady sprawiedliwości społecznej i elementarne normy moralne.

— Narastające niezadowolenie społeczne tworzyło głęboką rozwoju wrogiej działalności, skierowanej przeciwko socjalizmowi: KOR i KPN. Działalność ta była inspirowana i popierana przez zachodnie ośrodki dywersyjne.

— Jedną z głównych przyczyn błędów było odejście od leninowskich zasad, było niedemokratyczne funkcjonowanie partii, co w konsekwencji rzutowało na wiele dziedzin funkcjonowania państwa. Komitet Centralny dokonał zasadniczych zmian kadrowych; równie ważne jest ustalenie błędnych mechanizmów funkcjonowania partii i władz państwowych i stworzenie mocnych gwarancji demokratycznego działania.

— Stoimy przed decyzją na gruncie realizacji porozumień sierpniowo-wrzesniowych, uznając to za jeden z podstawowych warunków wyjścia z kryzysu. Istotą socjalistycznej odnowy — zarysowanej na VI Plenum i rozwiniętej na kolejnych posiedzeniach — jest przywrócenie fundamentalnych wartości socjalizmu, a w życiu naszej partii — ideowo-politycznych zasad leninizmu, orientacja na głębokie reformy gospodarcze, rozwój socjalistycznej demokracji, poszanowanie prawa i umacnianie dyscypliny społecznej. Jest to kurs na utrwalanie przewod-

niej roli partii. Ta linia zyskała poparcie stronnictw politycznych i organizacji tworzących FJN.

— Partia potwierdza na swym nadzwyczajnym zjeździe generalną zasadę rozwiązywania konfliktów społecznych na drodze porozumienia, respektującego socjalistyczny charakter państwa.

— KC i jego Biuro Polityczne stworzyły polityczne i prawne warunki rozwoju socjalistycznej demokracji. Potwierdzeniem tego są projekty wielkich regulacji prawnych. Sejm uzyskuje rolę najwyższego na rodowego przedstawicielstwa. Rośnie pozycja i aktywność rad narodowych.

— Praktyka demokratycznego działania toruje drogę do podjęcia przez zjazd uchwał, umacniających marksistowsko-leninowski charakter partii i jej demokratyzm. Sytuacja wymaga aby była ona równocześnie partią walki o socjalistyczny charakter odnowy i walki z wrogami socjalizmu. Głównym oparciem partii pozostanie polska klasa robotnicza. Chodzi o to, aby miała ona istotny wpływ na najważniejsze decyzje podejmowane na wszystkich szczeblach władzy.

— Jednym z głównych problemów w działaniu partii jest jej stosunek do związków zawodowych. Niedocenianie ich znaczenia przez partię drogo kosztuje. Związki zawodowe powinny być faktycznym współgospodarzem swego zakładu pracy, uczestnikiem zarządzania. Związki branżowe i autonomiczne, które w takim właśnie kierunku zmierzają, odbudowują swoje wpływy wśród ludzi pracy. Potwierdzamy raz jeszcze konstruktywny stosunek partii do „Solidarności”, dostrzegając jednocześnie zróżnicowany charakter tej organizacji. Jesteśmy otwarci na wszelkie propozycje „Solidarności”, zwłaszcza te, które zmierzają do jej aktywnego udziału w przezwyciężaniu kryzysu gospodarczego. Nasz stosunek do „Solidarności” budowaliśmy w oparciu o deklarację organizatorów, zapisaną w statucie. Obowiązkiem członków partii w „Solidarności” jest dbać o socjalistyczne oblicze, o działaność zgodną z charakterem związku zawodowego. Przeciwnicy socjalizmu chcą wykorzystać „Solidarność” w celach, które nie mają nic wspólnego z robotniczymi interesami. Takim tendencjom partia przeciwstawi się zdecydowanie.

— Praktyka towarzysząca działalności „Solidarności” dała dużo powodów do niepokojów. Zbyt pochopnie wykorzystuje się oręż strajku, liczne wydawnictwa związkowe godzą w zasady ustrojowe, w nasz sojusz i partię. Wiele zastrzeżeń nasuwa dokument programowy „Solidarności”. Tak zwany społeczny projekt ustawy o przedsiębiorstwach wysuwa koncepcję odejścia od własności ogólnospołecznej na rzecz grupowej. Dąży się do faktycznego przejęcia władzy. Potępiamy tę akcję. Zdecydowanie potwierdzamy główną linię wyrażoną w projektach ustaw dotyczących samorządu i przedsiębiorstwa wnie- sionych przez rząd do Sejmu.

— Kontrrewolucyjne zamiary nie mają w Polsce szans, nasze państwo za sprawą partii i wszystkich sił rozsądku i odpowiedzialności nie da się zepchnąć z socjalistycznego szlaku. Będziemy kontynuować dzieło socjalistycznej odnowy i budować programy w przekonaniu, że własnymi siłami pokonamy zagrożenie socjalistycznego rozwoju Polski i niepodległości ojczyzny.

— Deformacje życia politycznego głęboko naruszyły autorytet partii w społeczeństwie. Wyciągnęliśmy z tego wnioski personalne. Kluczową sprawą

jest jednak zachowanie i umocnienie jedności PZPR na bazie marksizmu-leninizmu, potwierdzenie linii socjalistycznej odnowy. Pójdziemy dalej tym kursem, który uzyskał poparcie w dyskusji przedzjazdowej.

— Przewodząca rola partii nie jest konstytucyjnym przywilejem lecz politycznym zobowiązaniem i narodową służbą.

— W projekcie statutu dążymy do stworzenia instytucjonalnych gwarancji demokratycznego funkcjonowania partii, a tym samym całego państwa. Sprawdzony w praktyce demokratyczny system wyborczy powinien być utrwalony. Proponujemy przyjąć te propozycje statutowe, które umacniają odpowiedzialność, pozycję i znaczenie członków, organizacji podstawowych i wybieralnych instancji. Projekt zmian w statucie wyraża nie określa nadrzędności instancji wybieralnych i ich uprawnień kontrolnych w stosunku do organów wykonawczych. Uzasadnione są propozycje ograniczenia w zasadzie do dwóch następujących po sobie bezpośrednich kadencji zasiadania w organie wykonawczym. Odrzucamy jednocześnie opinię i działania, które naruszają strukturę partii.

— Dyskusja przedzjazdowa potwierdziła słuszność zasadniczej tezy VI Plenum KC o konieczności prowadzenia walki ideologicznej na dwa fronty: z ideowym kapitulancstwem i korzeniem się przed żywo- łością oraz z konserwatywnym myślowym i tendencjami zachowawczymi. Wyrządzają one partii poważne szkody.

— Opowiadamy się za jasnymi kryteriami doboru kadr kierowniczych i stwarzaniem skutecznego sposobu ich kształcenia. Wartości fachowe, polityczne i moralne ludzi powinni być podstawą ich oceny i awansu bez względu na przy należność partyjną czy światopogląd. Politykę taką można realizować przy zachowaniu decydującego wpływu partii na kluczowe decyzje kadrowe co wiąże się z jej rolą partii rządzącej, w sojuszu z innymi siłami politycznymi. Niezbędne jest prowadzenie aktywnej polityki kadrowej z myślą o szybkim dopływie ludzi młodych.

— Szczególne zadania przypadają środkom masowej informacji, zwłaszcza dziennikom i pismom partii a także dziennikarstwu partyjnym. Ich obowiązkiem jest aktywny udział w obronie i umacnianiu socjalistycznego ustroju. Afirmować i krytykować, inspirować i kontrolować, odzwierciedlać opinie publiczną a zarazem ją kształtować — tak widzimy rolę dziennikarstwa w procesie odnowy. Z uznaniem odnosząc się do wysiłków zdobycia wiarygodności przez dziennikarzy, zważamy zarazem na przejrzystość i nieufność do partii i władzy. Partia potwierdza swoje prawo do politycznej inspiracji i oceny prasy, radia i telewizji.

— Ideowe wzmocnienie partii i rozwój życia ideologicznego wymagają stałego czerpania z wielkiego dorobku wielkiej myśli socjalistycznej. Zbliża się stulecie powstania Wielkiego Proletariatu, pierwszej rewolucyjnej, międzynarodowej partii polskich robotników. Jest rzeczą słuszną aby zjazd odniósł się w odrębnej uchwale do stulecia polskiego ruchu robotniczego i zalecił podjęcie prac nad wydobyciem i upowszechnieniem jego ideowego dziedzictwa.

— Nie można budować socjalizmu bez wiedzy naukowej o nim. Każda partia wnosząca do teorii socjalizmu własne doświadczenia. Polscy marksieści mają obowiązek u-

dzielenia odpowiedzi na temat wielu podstawowych dylematów jakie zrodził rozwój socjalizmu w Polsce.

— Podstawową zasadą organizacyjną funkcjonowania partii jest centralizm demokratyczny i demokracja wewnątrzpartyjna. Oznacza to głęboką więź z klasą robotniczą i wszystkimi ludźmi pracy, głęboki związek z postępową tradycją, kultywowanie patriotyzmu ale zarazem uczucie międzynarodowości i braterstwa z KPZR i całym światowym ruchem rewolucyjnym.

— Nasza partia musi być odąd bardziej zdolna do kierowania bez kryzysowych zakłóceń. Zrodził się postulat opracowania na następny X Zjazd programu partii, który nakreśliłby cele ku jakim powinniśmy zmierzać w perspektywie pokolenia. Taki program jest wielką potrzebą ideologiczną i polityczną, ważnym czynnikiem obrony przed pragmatyzmem.

— Gwarancją rozwoju pozabawionego wstrząsów i kryzysów jest silne państwo, budowane na demokracji i praworządności.

— Przyjmujemy koncepcję, że partia powinna spełniać swoją rolę siły przewodniej poprzez konstytucyjne instytucje przedstawicielskie i za pośrednictwem członków partii. Sprawowanie przez partię tej roli w systemie demokracji zakłada, że będzie ona niezastąpioną płaszczyzną uzgodnienia różnorodnych interesów klas społecznych i grup zawodowych w imię nadrzędnego dobra ogólnonarodowego.

— Niezmiernie ważną sprawą jest rozszerzenie kompetencji rad narodowych, zwłaszcza o najwyższe sprawy swego obszaru.

— Istnieją konkretne projekty umacniania prawnych fundamentów naszego państwa. Musimy dbać o powstanie prawa instytucjonalizującego nowe tendencje i zjawiska socjalistycznego życia społeczne, tworzącego ustawowe gwarancje procesu socjalistycznej odnowy. Sejm ustalać będzie m. in. uposażenia kadr kierowniczych; podjęte zostaną środki zapobiegające nieuczciwemu ich bogaceniu się.

— Niedopuszczalne jest nadużywanie prawa przez organy państwowe, jak i łamanie go przez obywateli. W żywotnym interesie państwa i obywateli leży powszechnie i sprawne funkcjonowanie organów porządku publicznego. Siły porządku publicznego działające zgodnie z prawem muszą być otoczone szacunkiem i poparciem społeczeństwa.

— Słowa uznania kierujemy do żołnierzy WP. Wojsko jest podstawowym czynnikiem na szczeblu życia, aktywnym uczestnikiem socjalistycznej odnowy, wnoszący wielki wkład w podnoszenie zdolności organizacyjno-technicznej państwa i gospodarki. Podtrzymamy troskę o jego sprawność i siłę, o jego godne miejsce w sojusznym Układzie Warszawskim.

— Pragniemy partnerskiego współdziałania partii ZSL i SD. System wielopartyjny w Polsce ma charakter trwały. Partia z zadowoleniem przyjmuje wysiłki naszych sojuszników, którzy chcą wnieść samodzielny, żywy wkład w rozwój socjalistycznego społeczeństwa.

— Wyrazić powinniśmy Kościółowi uznanie za udokumentowaną w okresie kryzysu postawę rozważa, realizmu i poczucia odpowiedzialności, której uosobieniem był kardynał Wyszyński. Polityka państwa w stosunkach z Kościołem rozszerzać będzie płaszczyznę porozumienia i współdziałania w imię pomyślności Polski Ludowej.

— Należy w sposób zasadniczy rozszerzyć formułę Frontu Jedności Narodu. Powinni znaleźć się w nim także reprezentanci wszystkich nurtów ruchu związkowego, przedstawiciele środowisk wyznaniowych i organizacji samorządowych. Chcemy tworzyć wielką płaszczyznę ogólnonarodowego porozumienia w realizacji socjalistycznej odnowy, przemyślenia sił rozsądku i obywatelskiej odpowiedzialności w walce przeciw zagrożeniom naszego wspólnego dobra, jakim jest bezpieczna socjalistyczna Polska Ludowa.

— Na partii ciąży dzisiaj podstawowy obowiązek zorganizowania polskiego ruszenia Polaków w celu wyrwania kraju z kleszczy kryzysu. Musimy podjąć wszelkie wysiłki w celu zahamowania spadkowej tendencji produkcji. Ograniczyć trzeba na razie zakres celów polityki gospodarczej do spraw decydujących o bycie narodu oraz obniżeniu nakładów inwestycyjnych. Należy konsekwentnie wprowadzać w życie reformę rolną. W najbliższym czasie trzeba skierować maksymalny wysiłek na zwiększenie produkcji surowców, w tym zwłaszcza węgla i produktów rolnych. Wielkie nadzieje na wyjście z kryzysu wiążemy z rozwojem naszych stosunków gospodarczych z krajami RWPG a zwłaszcza z ZSRR.

— Konieczne będzie podjęcie przemyszczeń w zatrudnieniu, w sposób zapewniający ludziom pracy ochronę ich interesów. Przeciwdziałamy się koncepcjom sprowadzającym metody wyjścia z kryzysu do nastawienia się na politykę bezrobocia.

— Drogę wyjścia z nierównowagi rynkowej trzeba poszukiwać przede wszystkim w produkcji, zwłaszcza środków spożycia. Niezbędne jest również przeprowadzenie reformy cen detalicznych połączonej z rekompensatą, uwzględniającą w szczególności sytuację życiową ludzi o najniższych dochodach. Konkretnie założenia reformy cen muszą być szybko przedstawione do konsultacji społecznej. Państwu i społeczna kontrola cen powinny przeciwstawiać się windowaniu w górę dochodów przedsiębiorstw kosztem konsumentów.

— Konieczne jest uregulowanie górnej pulpy dochodów za pomocą podatku dochodowego. Nie wolno dopuszczać do nadmiernej rozpiętości w poziomie dochodów. Proponujemy aby ustalić zasadę, że wynagrodzenie minimalne stanowi połowę średniej a maksymalne — trzy i półkrotność średniej płacy. Wyższe dochody objęte zostaną progresywnym, powszechnym podatkiem wyrównawczym. Nie możemy w najbliższych latach nikomu obiecywać wzrostu płac realnych. Część społeczeństwa o wyższych dochodach będzie musiała przejść do godziwej z obniżeniem dotychczasowego standardu życia.

— Materiałną przyczyną negatywnych tendencji w gospodarce jest ostry niedobór surowców i materiałów. Zwracamy się do górników o rozpatrzenie wszelkich możliwości zwiększenia wydobycia. Ojczyzna jest w potrzebie; powaga sytuacji uzasadnia ogłoszenie stanu najwyższego zagrożenia i apelowanie o najwyższą ofiarność. Jasno wiążemy pomoc górników dla kraju z pomocą kraju dla górników.

— Podstawowym czynnikiem stabilizacji gospodarki jest zwiększenie zdolności gospodarki do wyżywienia narodu. Najważniejsze jest sprawne przeprowadzenie i zagospodarowanie tegorocznych zbiorów.

— Skuteczna realizacja programu przezwyciężenia kryzysu powinna umożliwić przywrócenie poprzedzającego go poziomu gospodarczego w wielu dziedzinach w ciągu dwóch — trzech lat. Nie da się tego osiągnąć bez reformy gospodarczej. Partia popierać będzie jej podstawowe założenia i udzielać jej politycznego wsparcia. Konieczne jest w tym celu zagwarantowanie rozwoju demokracji socjalistycznej. Do najpilniejszych spraw należy przekazać nie bezpośredniego zarządzania procesami gospodarczymi w ręce organizacji gospodarczych. Należy szybko wprowadzić w życie nowe zasady prawne związane z reformą.

— Partia musi dbać o ochronę interesów ludzi, którym żyje się najtrudniej. Nie brak u nas jeszcze rodzin, które znajdują się w bardzo trudnych warunkach materialnych. Tym większego znaczenia nabiera więc stworzenie osłony socjalnej przez odpowiedni podział świadczeń społecznych i ukierunkowanie wydatków z funduszu społecznego. Ta osłona jest niezbędnym warunkiem przeprowadzenia reform gospodarczych.

— Niezwykle trudnym problemem jest kwestia mieszkaniowa. Oddawanie do użytku ok. 150 tys. mieszkań rocznie nie zaspokaja nawet najpilniejszych potrzeb. Trzeba nadal poszukiwać rezerw. Rozdział mieszkań powinien być dokonywany w sposób jawny przez spółdzielczość mieszkaniową.

— Nawet w najtrudniejszej sytuacji nie można zrezygnować z poprawy warunków zdrowotnych społeczeństwa. Niepokój budzą ogromne zaniedbania w ochronie środowiska. Kategorycznie trzeba przeciwdziałać rozrywaniu, które nie uwzględniają problemów ekologicznych.

— W działalności gospodarczej partii, jej ogniwom i instancjom przypadają przede wszystkim funkcje programowe i kontrolne. Możliwość skutecznego oddziaływania partii na samorząd zależy będzie od autorytetu organizacji partyjnej, od autorytetu członków PZPR.

— Zjazd musi nadać rzeczywisty priorytet rolnictwu i gospodarce żywnościowej. Konieczna jest głęboka reorientacja naszej polityki społeczno-ekonomicznej w kierunku szybszego rozwoju rolnictwa i całego spodka żywnościowej. Wymaga to zdecydowanego zwiększenia potencjału przemysłu pracującego dla tych działów.

— Nie wolno godzić się ze słabym postępem technicznej rekonstrukcji rolnictwa i brakiem środków produkcji. Sfinansowanie budowy fabryki nowych traktorów w Ursusie pozostaje jednym z najważniejszych zadań.

— Zasadnicze znaczenie dla wzrostu produkcji rolnej ma odpowiedni poziom jej opłacalności. Istnieje potrzeba tworzenia korzystnych warunków ekonomicznych dla rozwoju całego rolnictwa. Wynika to z akceptowanej tezy, że rolnictwo jest jednym z najważniejszych źródeł własności i prawo jej dziedziczenia znajduje ustawowe potwierdzenie.

— Polityka rolna wychodzić będzie na spotkanie tym procesom, które wyrastają z potrzeb wsi. Partia wysoko ocenia i popiera samorządową działalność kolektów rolniczych, które reprezentują coraz skuteczniej interesy chłopów. Stosunek partii do związku rolników indywidualnych „Solidarność” kształtować będą fakty i praktyka.

— Niezbędna jest aktywizacja polityki społecznej na wsi, która położy kres zjawisku odpływu młodej generacji. Polska musi wyżywić się sama. Jeśli obecny zjazd otworzy drogę do rozwiązania tego problemu.

Dokończenie na str. 4



# Tezy referatu Komitetu Centralnego wygłoszonego na IX Nadzwyczajnym Zjeździe PZPR przez S. Kanię

Dokończenie ze str. 3

mu, będzie on historyczny w tym sensie, że usunie jedno z głównych źródeł cyklicznych kryzysów w Polsce.

— Rozwój edukacji narodowej i wychowania traktujemy jako niezbędny czynnik socjalistycznych przeobrażeń w naszym kraju. Strategia wychowawcza partii i całego systemu oświatowo-wychowawczego za wiarę powinna trwać wartości ogólnoludzkie i idee wynikające z marksizmu-leninizmu. Osadzona być musi w doświadczeniach historycznych narodu, jego kultury oraz wynikać z doświadczeń życia codziennego i wizji przyszłości. Wizję upowszechnienia wykształcenia średniego traktujemy jako program awansu kulturalnego całego młodego pokolenia. Obowiązkiem partii i państwa jest budowanie wysokiej pozycji i misji społecznej nauczyciela.

— Rodzina musi zająć kluczowe miejsce w polityce społecznej partii i państwa.

— Ze szczególną troską odnosimy się do rozwoju nauki i szkolnictwa wyższego w naszym kraju. Wykorzystanie dotychczasowych badań naukowych jest jednym z podstawowych sposobów wychodzenia z obecnego kryzysu.

— W polityce kulturalnej

kultywować będziemy wielką tradycję naszego narodu. Utrzymanie szerokich swobód twórczych pozostanie sprzyjającym warunkiem rozwoju kultury i sztuki. Nie będziemy jednak akceptować tych postaw, które nie mieszczą się w granicach szeroko pojętych interesów narodowych i między narodowych Polski oraz nie są wartościowymi humanistycznymi. Pragniemy zacieśnić więzi partii ze środowiskami twórczymi. Najważniejszym jest za pewnienie uprzywilejowanej pozycji książki wśród wszystkich dóbr kultury.

— W obliczu ogromnych zadań, przed którymi stoi społeczeństwo i partia zwracamy się do polskiej inteligencji o jej twórczy udział w rozwiązywaniu narodowych i państwowych problemów.

— Istotną cechą socjalistycznego procesu reformowania życia musi być wyraźne widzenie żywotnych potrzeb i aspiracji młodzieży. Młodemu przybliżyć powinna być perspektywa własnego mieszkania. Będziemy zdecydowanie usuwać hamulce awansu zawodowego młodych kadr. Nie może w tych rozstrzygnięciach zabraknąć głosu i działań samej młodzieży.

— Organizacje młodzieżowe powinny wychowywać mło-

de pokolenie w duchu ideologii socjalistycznej. Partia będzie wspierać związki młodzieży, które w swych deklaracjach ideowych i w praktyce stanęły na gruncie zasad socjalizmu. Nie będziemy godzić się z tymi inicjatywami, które wiodą część młodzieży na ideowe i polityczne manowce.

— Głęboki kryzys i dokonujące się przeobrażenia mocniej potwierdziły fundamentalne założenia polityki zagranicznej. Linia generalna naszej polityki wynikała z historycznych doświadczeń i żywotnych interesów naszego państwa. Określają ją niezmiennie: przyjaźń i sojusz z ZSRR, przynależność do wspólnoty państw socjalistycznych, udział w Układzie Warszawskim i wspólpraca w RWPG, a także solidarność ze wszystkimi postępowymi siłami na świecie. Nasza polityka to umacnianie odnośności w stosunkach między Wschodem a Zachodem, umacnianie pokoju, bezpieczeństwa oraz równoprawnej i wzajemnie korzystnej współpracy międzynarodowej.

— Związek Radziecki wykaże się czynami, że w jego interesie leży silna, zaprzyjaźniona, socjalistyczna Polska. I w naszym interesie leży siła i międzynarodowy autorytet Związ-

ku Radzieckiego. W sojuszu z ZSRR tkwi najważniejsza gwarancja niepodległości i bezpieczeństwa Polski, nienaruszalności jej granic. Kto więc godzi w ten sojusz, godzi w podstawy bytu naszej ojczyzny.

— Polska aktywnie uczestniczyła w budowie wspólnoty państw socjalistycznych. Najważniejszym zadaniem jest zachowanie i umacnianie pozycji Polski w tej wspólnocie.

Z wielką uwagą odnosimy się do odczuć i ocen naszych przyjaciół i sojuszników. Dużą wagę przywiązujemy do stanowiska KPZR sformułowanego w liście do naszej partii. W pełni rozumiemy troskę towarzyszy radzieckich o socjalistyczną przyszłość naszego kraju. Sprawa wiarygodności u naszych przyjaciół nie jest kwestią dobrych intencji i deklaracji lecz przede wszystkim konsekwentnego działania na rzecz umacniania naszej partii.

— Nasza wiarygodność będzie się potwierdzać wkładem w umacnianie Układu Warszawskiego oraz w realizację skoordynowanej linii polityki zagranicznej państw socjalistycznej wspólnoty. Na sojuszniczej wiarygodności Polski i jej sił zbrojnych można polegać. Będziemy wnosząc nasz

wkład w rozwój współpracy w ramach RWPG.

— W polityce międzynarodowej stoimy niezmiennie na stanowisku, że nie ma takich problemów spornych, których nie można rozwiązać przy stole konferencyjnym. Polska wraz ze wszystkimi krajami socjalistycznymi opowiada się za okiełnieniem wyścigu zbrojeń i utrwaleniem odprężenia. Polska będzie nadal aktywnym zwolennikiem i uczestnikiem dialogu politycznego ze wszystkimi państwami, niezależnie od ich ustroju. Poniżej gotowość goszczenia w Warszawie konferencji w sprawie odprężenia militarnego i rozbrojenia w Europie.

— Z uwagą obserwujemy postawę państw zachodnich wobec wydarzeń w naszym kraju. Nikomu nie pozwolimy ingerować w nasze sprawy wewnętrzne ani podważać naszych sojuszniczych stosunków z ZSRR.

— Apelujemy do wszystkich sił i organizacji społecznych stojących na gruncie frontu porozumienia narodowego by wsparły aktywnie polską politykę zagraniczną, politykę pokoju, bezpieczeństwa i współpracy międzynarodowej.

— Zamknijmy zjazd jako partia zjednoczona, odrodzona w marksizmie-leninizmie, wzmocniona demokracją i centralizmem. Pozostawmy partię

porozumienia społecznego w imię socjalistycznej odnowy i partii walki politycznej z przeciwnikami socjalizmu. Przyjmijmy kurs na wzmocnienie siły naszego państwa aby zdolne było lepiej służyć podstawowemu interesom narodu. Autorytet i zaufanie uzyska i utrwali władza demokratyczna, praworządna i sprawna w codziennym działaniu. Polska jest w potrzebie, ustanówmy trwałe przymierze sił rozsądku i obywatelskiej odpowiedzialności dla ratowania narodu i państwa przed chaosem i upadkiem jego sił. Przywróćmy Polsce siłę i godną pozycję na świecie; umocnijmy sojuszniczą wiarygodność naszego państwa w socjalistycznej wspólnocie, utrwalmy na zawsze przyjaźń i współpracę z ZSRR.

— Zespolenie wszystkich państw socjalistycznych sił obywatelskiej odpowiedzialności w imię odwrócenia grożącej katastrofy i mądrej kontynuacji w budowie socjalizmu — to historyczny nakaz naszych dni. Na coło wysuwają się sprawy elementarne: bezpieczeństwo i niepodległość kraju, wyżywienie, zdrowienie gospodarki, ochrona ładu i porządku. Czekamy na mądry trud urzeczywistniania uchwał zjazdowych. Udźwigniemy ciężary chwili tylko razem z całym narodem.

## ODGŁOSY

### Pierwsze godziny

#### Od specjalnego wysłannika „Głosu” na IX Zjazd

Zaczął się wreszcie ten Zjazd, na który wszyscy czekaliśmy. Już po kilku godzinach obrad, a więc po przemówieniu Stanisława Kani i pierwszych wystąpieniach w dyskusji, która rozpoczęła się dokładnie o godzinie 17.40, już teraz można powiedzieć, że będzie to dla delegatów Zjazd niełatwy, choć bardzo interesujący. W chwili, gdy piszę te słowa, nie wiadomo jeszcze, w jakim trybie odbędzie się wybór I sekretarza Komitetu Centralnego: czy najpierw nastąpi wybór samego sekretarza, czy też Zjazd dokona jego wyboru spośród uprzednio wybranego Plenum Komitetu Centralnego. Jest to tylko wprawdzie sprawa proceduralna, ale dająca pewne wyobrażenie o atmosferze Zjazdu. Zapadła też już decyzja, że Zjazd potrwa nie do soboty, lecz do niedzieli włącznie, przy czym wśród dziennikarzy nie ma pełnego przekonania, że ten termin nie zostanie przekroczony.

Do porządku Zjazdu delegaci dołączyli również punkt o rozliczeniu Edwarda Gierka, Piotra Jaroszewicza, Edwarda Bablucha, Jerzego Łukaszczyka i innych byłych członków kierownictwa partii i rządu, wymienionych w uchwale XII Plenum KC.

Decyzja ta wywołała uznanie, jako że tzw. „raport komisji Grabskiego” jest w ogóle przedmiotem dużego zainteresowania społecznego, a omówienie tych spraw na forum najwyższej władzy partyjnej pozwoli szybciej oczyścić atmosferę wokół PZPR. Pozwoli też partii stanąć na czele socjalistycznej odnowy. Lapidarnie lecz bardzo trafnie określiła to delegatka z zakładów „Zeta” w Łodzi, Henryka Kułbiak: „Linia porozumienia — tak, ale nie ustępstwa. Linia porozumienia — tak, ale dla socjalistycznej odnowy”.

Z przemówienia Stanisława Kani, jak również z wystąpień dyskusyjnych, przebijała troska o dobro kraju, o jak najszybsze wyprowadzenie społeczeństwa z kryzysowej sytuacji. Dowodem tego było także wystąpienie delegata z województwa poznańskiego, Jerzego Paschkego, dyrektora Poznańskich Zakładów Drobniarskich w Koziegłowach, który bardzo krytycznie mówił o stanie polskiego rolnictwa i o warunkach, które muszą być spełnione, żeby to rolnictwo rzeczywiście mogło samo wyżywić naród. Czas najwyższy — mówił — skończyć z deklaracjami i zabrać się do pracy. Tylko zasadnicza zmiana polityki państwa wobec spraw rolnictwa pozwoli wyraźnie zwiększyć produkcję rolną. Jesteśmy w stanie podnieść skup zboża w kraju o 5 milionów ton. Ale do tego państwo musi stworzyć odpowiednie warunki.

Z treści obrad przebijała też świadomość odpowiedzialności, która spoczywa na PZPR w tej ciężkiej, historycznej chwili. „Taka będzie Polska, jaka będzie partia” — powiedział I sekretarz KC. Są to słowa, świadczące zarówno o tym, że PZPR przyjmuje na siebie wszystkie obowiązki partii przewodzącej narodowi, jak i o tym, że bierze na siebie odpowiedzialność za to, co się w Polsce dzieje. Delegaci na IX Nadzwyczajny Zjazd PZPR mają głęboką świadomość faktu, że nikt tej odpowiedzialności z partii nie zdejmie i nikt za nią nie wyprowadzi kraju z obecnej, trudnej sytuacji.

MARIAN FLEJSIEROWICZ

## IX Nadzwyczajny Zjazd PZPR rozpoczął obrady

Dokończenie ze str. 1

stkich wrogich aktów, okazał się trwały i niepodważalny.

Dziękując za słowa skierowane w imieniu radzieckich komunistów do uczestników zjazdu, przewodniczący obrad stwierdził, że komuniści polscy są serdecznie wdzięczni towarzyszyom radzieckim za wszechstronną pomoc polityczną i ekonomiczną, jakiej udzielają naszemu krajowi w tym trudnym okresie. Jesteśmy przekonani — powiedział — że uchwały naszego zjazdu umocnią sojusz między naszymi narodami i naszymi partiami.

Zabierając głos w dyskusji, gen. dyw. Józef Baryła, szef GZP WP, wiceminister obrony narodowej stwierdził: jesteśmy świadomi niebezpieczeństwa zagrożeń, jakie zawisły nad naszym krajem. Program, który wypracowała partia, realizowany jest w warunkach działania sił antysocjalistycznych wspieranych przez ośrodki dywersji politycznej. W tej sytuacji tym bardziej musimy niepokoić ostatnie wypadki; strajki, różnorodne napięcia polityczne, w tym eskalacja podburzających petycji i protestów, próby dezorganizacji zarządzania w przedsiębiorstwach państwowych pod pozorem radykalnych koncepcji samorządowych. Wszystko to wskazuje — podkreślił mówca — że kampania zaostrzania sytuacji jest sterowana. Zbieżność tych wydarzeń z IX Zjazdem PZPR jest nieprzypadkowa.

Stwierdzając, że siły zbrojne opowiedziały się zdecydowanie po stronie takiej odnowy, którą proponowała i realizuje partia, Józef Baryła wskazał na konieczność wypełniania

partyjnego programu i wrażliwość ludzkiej pracy.

### PRZEMÓWIENIE PREZESA NK ZSL

W imieniu członków Zjednoczonego Stronnictwa Ludowego pozdrowienia dla uczestników zjazdu przekazał prezes Naczelnego Komitetu ZSL — Stefan Ignar. — Waszym obradom towarzyszą szczególne nadzieje całego narodu — stwierdził — nadzieje na mądre, patriotyczne decyzje. Ich realizacja może liczyć na poparcie ludowców, którzy oczekują od partii konsekwencji w przyjętych decyzjach i ustaleniach. Z upoważnienia Prezydium NK ZSL Stefan Ignar zwrócił się do zjazdu o zdecydowaną interwencję w sprawie melioracji gruntów — pierwszego i najważniejszego sposobu rozwoju gospodarki rolnej. Wbrew przyjętym przez partię i ZSL porozumieniom planowane na najbliższe 5-lecie 1,4 mln ha do zmeliorowania zostało zredukowane do zaledwie 900 000. Świadczy to o dalszym nieprzestrzeganiu przyrzeczonych rolnictwu priorytetów.

Swe wystąpienie zakończył Stefan Ignar życzeniami, by zjazd określił najbardziej efektywne i szybkie metody wyjścia z kryzysu, metody integracji wszystkich klas społecznych, partii i stronnictw politycznych — całego społeczeństwa.

☆

Kolejnym mówcą był Jerzy Paschke — dyrektor Poznańskich Zakładów Drobniarskich w Koziegłowach, który wskazał w swym wystąpieniu m. in. na konieczność nadania absolutnego priorytetu rolnictwu i gospodarce żywnościowej. Chodzi m. in. o sformułowanie jasnych i wyraźnych celów, co do których

nie będzie żadnych wątpliwości. Czas najwyższy skończyć z pustymi deklaracjami o pomocy dla rolnictwa. Rolnicy woj. poznańskiego stoją na stanowisku, że rolnictwo polskie może nie tylko zaspokoić potrzeby kraju, lecz także produkować na eksport. Obecnie rolnictwo jest dziełem gospodarki niedoinwestowanej.

Poznańska Wojewódzka Konferencja PZPR — powie — zobowiązała delegatów na zjazd do przedstawienia wniosków, które zapewnią m. in. priorytet dla gospodarki rolnej, zapewnią jej rentowność, a gospodarkę żywnościową oparą na kryterium opłacalności.

### PRZEMÓWIENIE PRZEWODNICZĄCEGO CK SD

Zwracając się do delegatów przewodniczący CK SD, Edward Kowalczyk skierował do nich najlepsze życzenia obrad pomyślnych dla PZPR i owocnych dla kraju. Stronnictwo, podobnie jak całe społeczeństwo, z obadami i decyzjami zjazdu wiąże nadzieje i oczekiwania na wyjście z kryzysu oraz lepszą, rozwojową przyszłość Polski. Mówca podkreślił, że w oparciu o program polityczny SD, który stanowią decyzje XII Kongresu Stronnictwa — członkowie SD współuczestniczyć będą w działaniach wiodących do tych celów. Uznając za podstawowy cel swej działalności dobro narodu realizowane przez urzeczywistnienie demokracji w socjalistycznym państwie polskim, stronnictwo stoi niezmiennie na gruncie socjalizmu i dalszego socjalistycznego rozwoju Polski; trwałości międzynarodowych sojuszy w ramach wspólnoty socjalistycznej, przyjaźni i współpracy z ZSRR

oraz przewodniczący PZPR — partii klasy robotniczej w budowie socjalizmu.

★

Kolejnym mówcą, I sekretarzem KW PZPR w Bydgoszczy Henryk Bednarski podkreślił, że fakt, że zjazd obraduje w atmosferze wielkich oczekiwań i nadziei powinien być motywem działań delegatów tego partyjnego forum. Wszystkie sprawy musimy rozwiązywać z myślą o interesach narodu i socjalizmu. Zjazd nie może przejść obok oceny minionego 10-lecia, nie może nie dokonać głębokiej analizy tego wszystkiego co było w minionej dekadzie dobre i złe. Zakończenie procesu rozliczeń osób odpowiedzialnych za obecne trudności jest jednym z podstawowych warunków przywrócenia partii jej pozycji, zgodnie z zasadami ustroju socjalistycznego.

Mówca stwierdził następnie, iż bilans dokonany obecnego kierownictwa partii jest znaczący. Wypracowana została linia rozwiązania konfliktów środkami politycznymi i drogą społecznych porozumień. Nie była to sprawa łatwa, ale praktyka politycznego życia minionych miesięcy wykazała, że jest to droga jedynie słuszną.

Mówiąc o współpracy partii z „Solidarnością” oświadczył m. in. iż zjazd powinien określić zdecydowane stanowisko wobec tych działań „Solidarności”, które podważają pryncypia ustrojowe i nie mają nic wspólnego z walką o socjalistyczną odnowę. Ekstremalne postawy konkretnych ludzi i sił „Solidarności” zobowiązują partię do ostrej walki politycznej w interesie klasy robotniczej.

W obradach IX Nadzwyczajnego Zjazdu PZPR ogłoszona została kolejna, 30-minutowa przerwa, po zakończeniu której kontynuowana była dyskusja plenarna. (PAP)



**Praca**  
Samochodowego blacharza i elektryka przyjmę na dobrych warunkach. Głogowska 273a. 30229g

Przyjmę pracownika do warsztatu ślusarskiego. Dzierżyńskiego 94. 31054g

Ogrodnictwo zatrudni ko biety i mężczyzn. Staro-  
łęcka 165. 31661g

Przyjmę tylko solidnych pracowników do konserwacji samochodów „Auto-Smar”. Fabryczna 14. 31682g

Przyjmę uczniów do za-  
wodu malarza. Pobiedzka, Gościńska 30. 30401g

**Nauka**  
Korepetycje z matematyki. Kozłowski, tel. 630-05. 31650g

**Kupno**  
Bony PKO kupię, telefon 20-74-03, po godz. 16. 31605g

**Sprzedaż**  
Sadzonki chryzantem sprzedam. Tel. 727-95 ul. Giełbowa 31. 31361g

Skóropodobne na konfe-  
kcie, galanterie, wózki  
dziecięce itp. poleca wy-  
twórnia: Stefan Jarczyński, Wrocław, ul. Głzy-  
cka 70 tel. 25-25-41. 1984-K2

Praktykę L plus obiek-  
tyw tele i szerokokątny  
sprzedam. Ul. Bonin 2 m  
23. 30481g

Jawę w bardzo dobrym  
stanie sprzedam, rocznik  
1979. Tel. 453-80. 31470g

Z powodu wyjazdu sprze-  
dam salon antyczny, bo-  
gaty zestaw. Poznań  
651-78. 31704g

**Samochody**  
Sprzedam Fiat 126p, ro-  
cznik 77 Osiedle Zwycię-  
stwa 23 m. 119. 31399g

Sprzedam Syrenę 104, ro-  
cznik 1971 po remoncie,  
Krystof Grzeszkowiak  
Obłazkowsko 5, 62-300 Wrze-  
śnia. 605p

Kapitał Nysę towos po  
kapitałnym remoncie. Ed-  
ward Dziaduch, Sarbka 22,  
64-705 Sarbka koło Czarn-  
kowa. 587p

**Lokale**  
Panna pracująca poszu-  
kuje pokoju. Oferty  
„Prasa” Skryta 1 dla  
31582g

Kupię mieszkanie włas-  
nościowe M-6 w nowym lub  
starym budownictwie. W  
rozliczeniu mieszkanie  
M-4 własnościowe i sa-  
mochód Fiat 125. Oferty  
„Prasa”, Skryta 1 dla  
30180g

Panię przyjmę na pokój  
Naramowicka 211. 31332g

M-2 sprzedam. Poznań,  
Drużbackiej 6/24, po 17.  
2201-K2

Lekarz wynajmie na rok  
lub kupi własnościowe:  
kawalerkę lub M-2, chę-  
nie w centrum, najpóź-  
niej od września. Tele-  
fon 67-92-07. 31463g

**Nieruchomości**  
Kupię mieszkanie włas-  
nościowe M-2, M-3 lub  
piętro w willi. W rozlicze-  
niu nowy „Flat” 126p, bo-  
ny BeKaO. Tel. 203-710,  
godz. 16 — 20. 31163g

Oddam w dzierżawę dom  
jednorodzinny, telefon,  
Winogrody. Oferty „Pra-  
sa”, Skryta 1 dla 31665g. 15.

**Różne**  
Instalacje elektryczne wy-  
konuje. Krótkie terminy.  
Bzyl. Łakowa 12 m. 6  
od godz. 18. 31559g

Chcesz zeszczepić? Przy-  
jeżdż do Juraty. Informa-  
cje: mgr Wójcikiewicz,  
84-141 Jurata, ul. Ratibo-  
ra 25, tel. 56. 1839-K2

Wypożyczalnia elegan-  
ckiej garderoby ślubnej.  
Paderewskiego 1, Ciesiel-  
ska. 29102g

Fiat 126p, nr rej. POG  
39-79 koloru beżowego  
skradziono z 8-9. 7. 81 z  
ul. Dolina. Informacje  
tel. 33-04-42, godz. 17 —  
21, wzgl. 536-09 godz. 8 —  
15. 31649g

Telewizory naprawiam,  
tel. 556-38 godz. 10 — 12.  
Kopański. 30011g

Kupię lub wypożyczę  
przebiegi kampingową na  
sierpień. Oferty „Prasa”,  
Skryta 1 dla 31514g.

Uwaga: kierowcy taksów-  
ki, który wiozł pasażera  
w dniu 10. 7. 81 o godz.  
23.00 z pl. Wolności do  
Swarzędza, proszę o zwrot  
ważnego dokumentu, spra-  
wa bardzo pilna. Swa-  
rzedz, Wrzesińska 49. 31674g

**Matrymonialne**  
Tylko dla rozwiedzionych  
poleca się Biuro Matry-  
monialne „Happy end”.  
Koszalin 1, skrytka 102.  
586p

Ciekawe, nowoczesne  
usługi matrymonialne pro-  
wadzi psycholog. Dyskre-  
cja, zapewniona. „Juno-  
na”, Przemysł, skrytka  
148. 1551-K3

Samotni oferty w Biurze  
Matrymonialnym „Swat-  
ka” 90-434 Łódź, Piotr-  
kowska 133. 1986-K2

Dokucz Ci samotność?  
Biuro Matrymonialne  
Ewa, 80-988 Gdańsk, skry-  
tka pocztowa 237 — szcze-  
śliwie kojarzy małżeń-  
stwa. 2129-K2

Samotni! Dyskretne na-  
wiązanie znajomości za-  
pewnia „Jutrzenka” —  
81-963 Gdynia, skrytka  
105. Informacja, oferty  
zi. 20. 1903-K2

Dnia 11 lipca 1981 r. zmarł nagle nasz długo-  
letni, zasłużony i ceniony pracownik, ofiarny  
działacz społeczny, nieodżałowany i serdeczny  
przyjaciel

**JULIAN KŁAWITER**  
odznaczony Honorową Odznaką m. Poznania,  
Odznaką „Za Zasługi dla Przemysłu Chemicz-  
nego” oraz Odznaką Zasłużonego Pracownika  
F.K. „Pollena-Lechia”

Pogrzeb odbędzie się dnia 16. 7. 1981 r. o go-  
dz. 13.45 na cmentarzu komunalnym na Ju-  
nikowie.

Zegnamy Go z głębokim żalem.

Rodzinie Zmarłego wyrazy serdecznego współ-  
czucia składają:

Dyrekcja — KZ PZPR — NSZZ Prac. Przem.  
Chem., Papier., Szklar. i Ceram. — NSZZ  
„Solidarność” — współpracownicy  
Fabryki Kosmetyków „Pollena-Lechia”  
1277-K3

Dnia 10 lipca 1981 roku zakończył swoje pra-  
cowite życie, były długoletni pracownik na-  
szej Spółdzielni, były główny księgowy, zatrud-  
niony w spółdzielczości branży skórzanego po-  
nad 30 lat

**LEON WIŚNIEWSKI**  
księgowy  
odznaczony Odznaką Honorową „Za Zasługi dla  
Rozwoju Województwa Poznańskiego”.

Pogrzeb odbędzie się w dniu 15 lipca 1981 r.  
o godzinie 12.15 na cmentarzu na Junikowie.

Wyrazy współczucia Rodzinie Zmarłego skła-  
dają:

NSZZ „Solidarność”, Rada i Zarząd Spółdzielni  
oraz współpracownicy  
Spółdzielni Pracy Przemysłu  
Skórzano - Futrzarskiego „Asko”  
w Poznaniu  
1272-K3

† Dnia 11 lipca 1981 roku zmarł, śp.

**SZCZEPAN KRZEWIŃSKI**  
emeryt HCP,

kochany mąż, ojciec, dziadek i wujek, prze-  
żywszy lat 87.

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 16 bm.  
o godzinie 13 na cmentarzu junikowskim.

W smutku pogrążona  
żona z rodziną

Poznań, Palacza 74 m. 2. 31453g

W dniu 8 lipca 1981 r. zmarła nasza pracow-  
niczka

**ZOFIA BRĘS**  
członek Spółdzielni

Rodzinie Zmarłej wyrazy współczucia składają  
Zarząd, Rada, NSZZ „Solidarność”, pracownicy  
Spółdzielni Inwalidów „XX-lecia PRL”  
w Poznaniu  
1268-K3

† Dnia 11 lipca 1981 r. zasnęła w Bogu, nasza  
najdroższa matka, babcia, prababcia i teś-  
ciowa

**STANISŁAWA GERTYCH**

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 16 bm. o  
godz. 9.00 na cmentarzu junikowskim.

W głębokim smutku pogrążona  
rodzina

Poznań, Strzecha 43 m. 3. 31459g

W dniu 11 lipca 1981 r. zmarł kolega

**STANISŁAW KLIMEK**  
Zasłużony członek Stronnictwa Demokratycz-  
nego, długoletni członek władz miejskich SD  
i przewodniczący Koła Farmaceutów, były rad-  
ny Rady Narodowej m. Poznania, odznaczony  
m. in. Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodze-  
nia Polski, Złotym Krzyżem Zasługi, Odznaką  
Honorową m. Poznania.

Cześć Jego pamięci!

Pogrzeb odbędzie się 16 lipca 1981 r. o godz.  
10.30 na cmentarzu na Junikowie.

Rodzinie Zmarłego wyrazy głębokiego współ-  
czucia składają:

Wojewódzki i Miejski Komitet SD w Poznaniu,  
członkowie Koła SD Farmaceutów  
1278-K3

† Dnia 10 lipca 1981 r. zmarła po długotrwałej  
chorobie, nasza kochana mama, babcia i teś-  
ciowa, śp.

**FELICJA PALACZ**  
z domu Giełewska

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 16 bm. o  
godz. 10.00 na cmentarzu na Miłostowie.

W smutku pogrążona  
rodzina

31633g

† Dnia 13 lipca 1981 r. zasnęła w Bogu, prze-  
żywszy lat 86, najdroższa i najukochańsza  
naszym sercom, śp.

**STANISŁAWA PIŁAT**  
z domu Wawrzyniak

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 16 bm. o  
godz. 11.00 na cmentarzu górczyńskim,  
o czym zawiadamiają w smutku pogrążeni  
mąż i córki z rodzinami

Poznań, Głogowska 247. 31671g

Dnia 12 lipca 1981 roku zginął śmiercią tra-  
giczną, nasz ceniony pracownik, serdeczny i  
nieodżałowany kolega

**ZBIGNIEW KULCZYŃSKI**

Pogrzeb odbędzie się w środę, dnia 15 bm.  
o godz. 15 na cmentarzu parafialnym w Ko-  
narzewie.

Rodzinie Zmarłego wyrazy głębokiego współ-  
czucia składają:

Dyrekcja, związki zawodowe oraz pracownicy  
Zarządu Międzynarodowych Targów  
Poznańskich  
1265-K3

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że w dniu  
11 lipca 1981 r. zmarł długoletni kierownik Ap-  
teki przy ul. 23 Lutego w Poznaniu

**STANISŁAW KLIMEK**  
magister farmacji

Odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Od-  
rodzenia Polski, Odznaką Honorową m. Pozna-  
nia, Odznaką Tysiąclecia Państwa Polskiego,  
Odznaką Za wzorową pracę w Służbie Zdrowia,  
oraz innymi odznaczeniami.

W Zmarłym stracił serdecznego kolegę,  
szlachetnego człowieka, wybitnego i cenionego  
farmaceutę, gotowego zawsze nieść pomoc cho-  
rym, wychowawcę wielu pokoleń młodzieży  
akademickiej, ofiarnego działacza społecznego,  
założyciela i wieloletniego przewodniczącego  
Koła Farmaceutów Stronnictwa Demokratycz-  
nego w Poznaniu.

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 16. VII br.  
o godz. 10.30 na cmentarzu junikowskim.

Rodzinie Zmarłego składamy wyrazy szczer-  
ego współczucia.

Dyrekcja, związki zawodowe i pracownicy  
Przedsiębiorstwa Zaopatrzenia  
Farmaceutycznego „Cefarm”  
1273-K3

† Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia  
12 lipca 1981 r. zmarła w wieku 72 lat, na-  
sza kochana żona, siostra i ciocia

**ANIĘLA MARCINIĄK**  
z domu Nowak

Pogrzeb odbędzie się w środę, 15 bm. o godz.  
13.00 na cmentarzu w Skórzewie.

W smutku pogrążony  
mąż z rodziną

Autobus odjedzie sprzed domu żałoby o go-  
dzinie 12.00.

Poznań, Madalińskiego 4 m. 9. 31644g

† Dnia 13 lipca 1981 r. zmarł w wieku lat 86,  
nasz drogi ojciec, teść, szwagier, dziadek  
i wujek, śp.

**WALENTY PIĄTEK**

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 16 bm. o  
godz. 14.30 na cmentarzu na Junikowie.

W smutku pogrążeni  
synowie z rodziną

Poznań, Graniczna 11 m. 3. 31647g

† Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia  
13 lipca 1981 r. zmarł po ciężkich cierpie-  
niach, opatrzony Sakramentami św., przeżywszy  
lat 75, nasz najukochańszy mąż, ojciec, teść,  
dziadek, brat i szwagier, śp.

**WIKTOR KOZŁOWSKI**

Pogrzeb odbędzie się w dniu 16 lipca br. na  
cmentarzu w Zabikowie.

W smutku pogrążona  
rodzina

Prosimy o nieskładanie kondolencji.

Autobus odjedzie sprzed domu żałoby o go-  
dzinie 12.30.

Luboń, ul. H. Sawickiej 1. 31754g

† Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia  
13 lipca 1981 r. zmarł po ciężkich cierpie-  
niach, namaszczonej Olejami św., przeżywszy  
lat 58, mój najdroższy mąż, nasz najukochań-  
szy tatuś, teść i dziadek, śp.

**TADEUSZ WIŚNIEWSKI**

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 16 bm. o  
godz. 15.30 w Pobiedziskach.

W głębokim smutku pogrążona  
żona z wnuczką, córkami, zięćmi i wnukami

Osiedle Piastowskie 94 m. 31. 31743g

† Dnia 11 lipca 1981 roku zmarł, śp.

**JÓZEF BIŃCZYCKI**  
człowiek prawego charakteru, pełen dobroci  
i poświęcenia.

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 16 bm. o  
godz. 8.15 na cmentarzu na Junikowie.

Cześć Jego pamięci!

Grono przyjaciół  
31599g

† Dnia 16 lipca 1981 r. zmarł nagle, śp.

**BOLESŁAW MACIEJEWSKI**

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, dnia 16 li-  
pca o godz. 13 na cmentarzu na Miłostowie

o czym zawiadamia  
rodzina

31687g

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia  
11 lipca 1981 r. zmarł nagle w wieku 54 lat,  
namaszczonej Olejami św., nasz najukochańszy  
mąż, ojciec, zięć, teść, szwagier, wujek i dźi-  
dek, śp.

**JULIAN KŁAWITER**

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 16 bm. o  
godz. 13.45 na cmentarzu junikowskim.

W smutku pogrążona  
żona z dziećmi i rodziną

Prosimy o nieskładanie kondolencji.

Poznań, Grochowska 53 m. 4. 31599g

† Dnia 10 lipca 1981 r. po długich i ciężkich  
cierpieniach, zmarła przeżywszy lat 79, na-  
sza najdroższa mama, teściowa, babcia i ciocia

**GENOWEFA BREGIER**

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 16 bm. o  
godz. 9.45 na cmentarzu junikowskim.

Pogrążona w smutku  
córka z rodziną

Os. Piastowskie 33 m. 34. 31456g

† Dnia 13 lipca 1981 r. odeszła od nas niespo-  
dziewanie nasza najukochańsza i najtroskliw-  
sza żona, mama i babunia, śp.

**HELENA TUSZYŃSKA**  
z domu Wolniewicz

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 16 bm. o  
godz. 12.00 na Miłostowie.

W rozpacz pogrążony  
mąż z córkami

Ul. Głogowska 41. 31460g

† Pogrzeb w głębokim smutku zawiadamia-  
my, że dnia 11 lipca 1981 roku odeszł od  
nas na zawsze w wieku 81 lat, najlepszy  
mąż i przyjaciel, najtroskliwszy ojciec, nieza-  
pomniany Staszek

**STANISŁAW KLIMEK**  
odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Od-  
rodzenia Polski, Złotym Krzyżem Zasługi, Ho-  
norową Odznaką m. Poznania, Za Wzorową  
Pracę w Służbie Zdrowia i innymi  
odznaczeniami.

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 16 bm.  
o godzinie 10.30 na cmentarzu junikowskim  
w Poznaniu.

Żona, córki i rodzina

31475g

W dniu 8 lipca br. opuściła nas nagle, nie-  
odżałowana koleżanka, niezwykle uczliwy i su-  
mienny człowiek, gotowy zawsze do służenia  
pomocą i uśmiechem, nasz najlepszy przyjaciel

**dr inż. BARBARA MALAK**

Pogrzeb odbędzie się w głębokim bólu pożegnaliśmy Ją  
wszystcy w dniu 12 lipca br. w Grodzisku Wiel-  
kopolskim.

Grono koleżanek i kolegów  
z Zakładu Budownictwa Ogólnego  
i Przemysłowego Politechniki Poznańskiej  
31717g

† Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia  
13 lipca 1981 r. zmarł nagle w 70 roku życia,  
mój najdroższy mąż, nasz najukochańszy oj-  
ciec, teść, dziadek i pradziadek

**MARIAN WILGA**  
rolnik

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 16 bm. o  
godz. 11.00 na cmentarzu w Komornikach.

W smutku pogrążona  
żona z rodziną

Osobnych zawiadomień nie wysyła się.

Głuchowo, ul. Stawna 23. 31666g

† Dnia 13 lipca 1981 roku zasnęła w Bogu,  
nasza najukochańsza matka, teściowa i bab-  
cia, przeżywszy lat 77, śp.

**GERTRUDA TORZ**

Pogrzeb odbędzie się w środę, 16 bm. o godz.  
11.00 na cmentarzu górczyńskim.

W głębokim smutku pogrążeni  
synowie, synowie i wnuki

Poznań, ul. Szczanieckiej 10 m. 15. 1080U3

† Dnia 13 lipca 1981 r. zmarła po długich i ciężkich  
cierpieniach, nasza ukochana żona, matka, teściowa i babcia,  
przeżywszy lat 57, śp.

**HELENA MATECKA**

Pogrzeb odbędzie się dnia 16 lipca 1981 r. o  
godz. 11 na cmentarzu w Węglewie.

W smutku pogrążony  
mąż z rodziną

31686g

† Z głębokim smutkiem zawiadamiamy, że  
dnia 12 lipca 1981 r. zmarł nagle w wieku  
57 lat, nasz najukochańszy mąż, ojczulek, teść,  
dziadek, brat, szwagier i wujek, śp.

**HENRYK WICIAK**

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 16 lipca o  
godz. 11 na cmentarzu na Miłostowie.

W głębokim żalu pogrążona  
żona z dziećmi i rodziną

Poznań, Os. Piastowskie 20 m. 33. 31696g

**PRACOWNICY POSZUKIWANI**  
**WOJSKOWE ZAKŁADY MOTORYZACYJNE**  
nr 5 w Poznaniu, ul. Dąbrowskiego 262 przyj-  
mą do pracy pracowników w zawodzie  
**SPAWACZ elektryczny.**

Warunki pracy i płacy do omówienia w  
Dziale Osobowym i Szkolenia Zawodowego  
Poznań, ul. Wawrzyniaka 43, tel. 439-16.  
2004-K1

**KOMUNIKATY**  
**PAŃSTWOWA WYŻSZA SZKOŁA SZTUK**  
**PLASTYCZNYCH w Poznaniu, al. Marcinkow-  
skiego 29 — poszukuje:**  
— **KWATER dla STUDENTÓW.**

Prosimy o składanie zgłoszeń osobiście  
w gmachu Uczelni od dnia 1 sierpnia 1981 r.  
w pok. 207 (II piętro) w godzinach od 11 — 14.  
2025-K1

**PRZEDSIĘBIORSTWO „ENERGOPOL - 7”**  
w porozumieniu z Wojewódzkim Przedsiębior-  
stwem Wodociągów i Kanalizacji w Poznaniu  
oraz Zakładem Inwestycji Komunalnych —  
zawiadamia, że w związku z robotami inwest-  
ycyjnymi w rejonie ulicy Szymanowskiego  
(Piątkowo)

**NASTĄPI**  
w dniu 16 lipca 1981 roku (czwartek) od  
godz. 6 do dnia 17 lipca 1981 r. godz. 18  
**ZNACZNE OBNIEŻENIE**  
**CISNIENIA WODY**  
**W SIECI WODOCIĄGOWEJ**  
z możliwością całkowitego jej braku  
na Osiedlu Jana III Sobieskiego  
(jednostka H).

Wszystkich zainteresowanych mieszkańców  
oraz przedsiębiorstwa budowlane uprasza się  
o poczynienie odpowiednich zapasów wody  
i zabezpieczenie urządzeń centralnego ogrze-  
wania.

W związku z przewidywanymi pracami mo-  
gą nastąpić zmiany cech fizycznych wody jak  
barwy i mętności.

W przypadku takiego zjawiska należy od-  
puszczać wodę aż do zaniku powstałych zanie-  
czyszczeń.

Energopol-7, WPWiK oraz ZIK przepraszają  
wszystkich zainteresowanych za powstałe  
utrudnienie w zaopatrzeniu w wodę 1997-K1

W dniu 11 lipca 1981 r. zmarł nasz były dłu-  
goletni pracownik, śp.

**LEON SCHMALZLE**  
geodeta

Z żalem żegnamy Go jako przyjaciela i ser-  
decznego kolegę.

Pamięć o Nim pozostanie wśród nas.

Koleżdy i przyjaciele  
z „Biprozet” — Poznań

Pogrzeb odbędzie się w dniu 17 lipca 1981 r.  
o godz. 14.00 na cmentarzu na Miłostowie.  
1270-K3

† Dnia 12 lipca 1981 r. zginął śmiercią tra-  
giczną, w 23 roku życia, nasz ukochany syn,  
brat, szwagier, kuzyn i wujek, śp.

**ZBIGNIEW KULCZYŃSKI**

Pogrzeb odbędzie się w środę, dnia 15 lipca  
o godz. 15 na cmentarzu parafialnym w Ko-  
narzewie

o czym zawiadamiają pogrążeni w smutku  
rodzice i rodzeństwo

Autobus odjedzie sprzed domu żałoby o go-  
dzinie 14.30.

Dopiewiec, Kolejowa 7. 31652g

† W dniu 11 lipca 1981 r. zmarła, opatrzona  
Sakramentami św., przeżywszy lat 81, śp.

**BOLESŁAWA KAMIŃSKA**  
z domu Wejchmann

Pogrzeb odbędzie się w dniu 17 lipca o godz.  
9.45 na cmentarzu na Junikowie.

o czym zawiadamiają  
synowie i rodzina

Uprasza się o nieskładanie kondolencji.

Poznań, Urbanowska 20.  
dawniej: Słowackiego 41, Pleszew. 31576g

Z żalem zawiadamiamy, że dnia 9 lipca 1981 r.  
zmarł w wieku 62 lat, nasz ojciec, teść i dziadek

**CZESŁAW GRABSKI**

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 16 bm. o  
godz. 11.30 na cmentarzu junikowskim.

W smutku pogrążeni  
córka, syn, zięć, synowa i wnuczek  
31635g

† Dnia 12 lipca 1981 r. zginęła śmiercią tra-  
giczną, w wieku 30 lat, nasza najdroższa  
żona, mama, córka, wnuczka, siostra, szwagier-  
ka i ciocia, śp.

**MARIA WITULSKA**  
z domu Nowak

Pogrzeb odbędzie się w dniu 16 lipca o godz.  
13.30 na cmentarzu w Skórzewie.

W smutku pogrążona  
rodzina

Prosimy o nieskładanie kondolencji.  
31698g



## Kaliskie

# Instrukcja prania w „Popularnym” zaleca rękawice ochronne

Bez rozmaitych udogodnień do których człowiek przywykł z konieczności można się obejść, ale bez czystości — ma to kto wytrzyma. Nie dziwią narzekania i olbrzymie kolejki przed sklepami, kiedy pojawia się w nich jakiś proszek do prania czy mydło.

W jednym z zakładów chemii gospodarczej powiedziano mi, iż trudności spowodowane są przede wszystkim brakiem surowców importowanych. Na wet do mydła potrzebne są środki zagraniczne, co dopiero mówić o pozostałych wyrobach, wysoko jakościowych, choćby „Bio” i „E”. Podejmowane są starania o uzyskanie możliwie dużej ilości proszku ze składników polskiego pochodzenia. Ma to być „Popularny” nadający się do prania ręcznego i automatycznego. Proszek będzie sprzedawany w opakowaniach od 350 — do 1100 g (cena za 700 g — 26 złotych). Masowo „Popularny” pojawi się ma od września, przy czym niektóre fabryki pierwsze partie dostarczą wcześniej.

Niestety, nie zapowiada się na rewelację, albowiem instrukcja zaleca użytkownikom...

...sto sowanie rękawic ochronnych. Nie wybrano zatem właściwego rozwiązania. Tym bardziej że proszek ten ma być w kraju podstawowym, wytwarzanym przez wszystkie przedsiębiorstwa dotychczas produkujące proszek. Nadal pozostaje „Cypisek”, trzeci rodzaj — do ustalenia.

Czy równie kiepsko jak sytuacja w sklepach prezentowała się produkcja w fabrykach Zjednoczenia Chemii Gospodarczej „Pollena”? Wielu producentów było pod kreską w minionym półroczu głównie z powodu niedoboru składników. Z ośmiu zakładów nie było wypaść ostrzeszowski (Kaliskie). Więcej, niż zamierzano, dostarcza „E” oraz „FF”. Wyroby te otrzymuje cały kraj. Eksportu od stycznia nie ma.

Od paru lat reorganizowana kilkakrotnie ostrzeszowska „Pollena” czeka na rozbudowę. Wielkie rozgoryczenie panuje wśród działkowców, którym swego czasu dano ekwiwalent za ogródki, bo ich teren wyznaczono pod budowę. Lata mijały, a nic się nie dzia-

ło. Ostatnio wiadomo, że jest szansa na inwestycję (50 mln zł). Co by to dało? Po zakończeniu realizacji (przewidywanej w cyklu 12-miesięcznym) ilościowy i jakościowy wzrost, lepsze warunki społeczne i magazynowania, oszczędność zużycia surowców.

Mimo złej passy chemii, ostrzeszowska załoga jest dobrej myśli, kiedy mówi o drugim półroczu. Jeśli ruszy budowa — będzie dobrze, jeśli nie — to i tak zamierza coś unowocześnić i nie dać się kłopotom. W czwartym kwartale przewiduje się uruchomienie skonstruowanej linii produkującej pastę do prania — „Komfort 74”. Jesienią opuszcza hale pierwsze opakowania „Popularnego”.

Niedawno kobiety z ostrzeszowskich Zakładów Chemii Gospodarczej „Pollena” zwróciły się z apelem do jednego z delegatów na IX Nadzwyczajny Zjazd PZPR, aby władze uczyniły wszystko co przeciw działaniu problemom, towarzyszącym obecnie życiu Polaków. One liczą na poprawę społeczeństwa zaś na ich rzetelną pracę. (ewi)

## Prototyp udany i co dalej?

Na początku ubiegłego roku Rzemieślnicza Spółdzielnia Metalowców w Poznaniu otrzymała zgodę na wykorzystanie dokumentacji technicznej produkcji urządzeń demontażowo — montażowych do wszystkich typów ciągnika „Ursus”. Krótko potem wykonano kilka kompletów, które przekazano do testowania.

Opinie były pozytywne. Mówiono, że komplety te — podobnie jak poprzednie już seryjnie produkowane do „Warszawy”, „Fiat”, „Nysy”, „Żuka” i „Tarpana” — są funkcjonalne i niezwykłe przydatne. Kilka z tych prototypów sprzedano nawet do USA.

Obecnie spółdzielcy z Poznania mogliby podjąć seryjną produkcję kompletów do „Ursusa”. Okazuje się, iż nie jest to takie proste. Wszystko rozbija się o cenę, której jeszcze nie ustalono, gdyż dopiero niedawno „Ursus” zgodził się wydać atest na te przysługujące urządzenia.

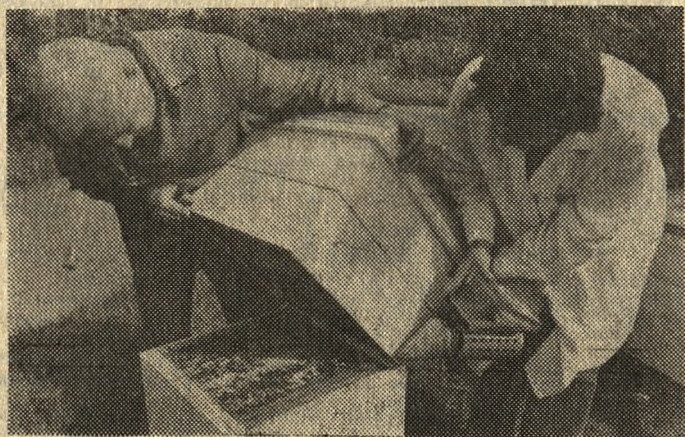
Według rzemieślników, rocznie można by ich produkować do 1000 sztuk. (ahe)

W Biernatkach w województwie kaliskim jadący nieostrożnie „Nysa” potrącił rowerzystę, a następnie uderzył w drzewo. Rowerzysta został ranny, natomiast 10-letni syn kierowcy odniósł tak ciężkie obrażenia, że po przewiezieniu do szpitala zmarł.

Trzy osoby zostały ranne w wypadku, do którego doszło na drodze z Poradźna do Opalenicy w Poznanskim. Wjechał tam do rowu „Fiat” 125p. i uderzył w drzewo.

U zbiegu ulic 1 Maja i Woj-

## Indywidualnie i wspólnie



Sekcja Pszczelarska Wojewódzkiego Ośrodka Postępu Rolniczego w Sielinku (Poznańskie) od wielu lat udowadnia w praktyce zalety stosowania w ulach gospodarki dwurodzinnej. Polega ona na stosowaniu kilku ramek podstawowych dla każdej rodziny oraz dodatkowych wspólnych ramek nadstawnych. System ten daje dobre wyniki, przynosi również znaczne oszczędności cukru. Na zdjęciu: widok gniazda podstawowego oraz dwóch nadstawek w ulu przystosowanym do gospodarki dwurodzinnej. (rom) Fot. „Głos” — R. Królak

## telefony donoszą...

ska Polskiego w Rawiczu kierowca „Jelcza” z przyczepą wymusił pierwszeństwo przejazdu, na skutek czego doszło do zderzenia jego pojazdu z drugą ciężarówką. Kierowcy i pasażer doznali obra-

żeń. Straty szacuje się na około 150 000 zł.

W jednym z indywidualnych gospodarstw w Olszewie w województwie leszczyńskim wybuchł pożar w budynku gospodarczym, na skutek samozapalenia się siana. Straty ocenia się na około 75 000 zł.

Na trasie z Buku do Wojnowic w Poznanskim został ciężko ranny motorowerzysta, który uderzył w stojącą na poboczu przyczepę ciągnika. (b)

## RADIO

PROGRAM I: 6 Sygnały dnia; 9 Lato z Radiem; 11.40 Tu Radio Kierowców; 12.35 Polskie pieśni historyczne; 12.45 Rolniczy kwadrans; 13.01 Rybacka prognoza pogody; 13.05 Studio „Gamma”; 13.10 Informacje dla kierowców; 14.10 Studio „Gamma” d.c.; 14.45 Inf. dla kierowców; 15.05 Popołudnie dziewcząt i chłopców; 15.30 Studio Relaks; 15.35 Kącik Melomana; 16 Muzyka i Aktualności; 16.30 Z polskiej muzyki rockowej; 17 Stan pogody, wiadomości oraz sprawozd. z obrad IX Zjazdu PZPR; 18 Radio-kurier; 19 Stan pogody i dziennik wieczorny oraz sprawozd. z obrad IX Zjazdu PZPR; 20 Wiadomości i inf. dla kierowców; 20.05 Refleksje; 20.10 Koncert życzeń; 20.40 Wirtuozii różnych instrumentów — pianista K. Zimmermann; Wolfgang Amadeusz Mozart, 10-ta Sonata C-dur na fortepian KV 330; 21 Stan pogody i wiadomości oraz komunikat energetyczny; 21.15 Komunikaty Totalizatora Sportowego; 21.20 Koncert chopinowski; 22 Z kraju i ze świata; 22.30 Wielka Orkiestra Symf. PR i TV dla słuchaczy w kraju i za granicą; 23 Wiadomości, informacje sportowe oraz „Polemiki”; 23.15 Aud. publicystyczna; 23.50 Koniec programu i hymn. Wiadomości: 0.01, 1, 2, 3, 4, 5, 10, 14, 12.05, 14, 15.

## Leszczyńskie

## Nic co regionalne nie jest obce

W tym roku minęło dwadzieścia lat od powstania Towarzystwa Miłośników Ziemi Kościańskiej. Jest ono jedną z najbardziej aktywnych tego typu regionalnych organizacji w Leszczyńskim. Rozwija i kultywuje działalność w wielu dziedzinach. Najstarszą z form jest krzewienie wiedzy o regionie. W ciągu 20 lat wygłoszono, idące w setki, wykłady o różnej tematyce regionalnej, organizowano sesje naukowe, wystawy dokumentów, fotografii i pamiątek związanych z regionem.

Towarzystwo stara się włączyć w nurt swoich zainteresowań jak najwięcej młodzieży, organizując turnieje i konkursy ze znajomością przeszłości dnia dzisiejszego regionu w miejscowych szkołach. Rozwija też działalność na rzecz ochrony zabytków przyrody i architektury.

Trwałym dorobkiem jest ponad 20 publikacji o Ziemi Kościańskiej, jej historii, patriotycznych tradycjach, i współczesnych przemianach. (jog)

## Poznańskie

## Kiedy leczenie wodami ze źródeł termalnych?

W obrębie Zaniemyśla (Poznańskie) między jeziorami Raczyńskim i Małym Jezioro, na zachód od drogi do Sremu, dowiercono się do wód termalnych. Ta solanka chlorkowo — sodowa jest średnio zmineralizowana, jej temperatura sięga 26 stopni, wydajność źródła 7 metrów sześciennych na godzinę. Dzięki tym wodom możliwe byłoby urządzenie kąpieliska lub uzdrowiska.

Wody termalne występują także we wsi Koszutów niedaleko Środy. Ich temperatura wynosi 40,5 stopnia, a wydajność źródła — 40 metrów sześciennych na godzinę. Wody wyróżniają się właściwościami leczniczymi (solanka chlorkowo — sodowa — bromkowa, średniozmineralizowana). Wystarczyłoby ich dla uzdrowiska oraz kąpieliska. Wielkość zasobów i niezbyt duża odległość Koszuta od Poznania być może zadecyduje o wykorzystaniu źródła dla potrzeb lecznictwa oraz rekreacji.

Ponadto w rejonie Czeszewa w Kotlinie Śremskiej również występują wody termalne (solanka chlorkowo — sodowo-bromkowa). Wydajność źródła — 10 metrów sześciennych na godzinę, a temperatura 35 stopni. I tutaj mogłoby zatem powstać uzdrowisko lub kąpielisko.

Niestety, dotychczas w Poznanskim nie uczyniono nic, aby wykorzystać zasoby wód termalnych. (ahe)

# Sport-sport

## U piłkarzy Olimpii bez zmian

Piłkarze Lecha przebywają na obozie przygotowawczym w Wągrowcu, a Olimpia od 13 lipca wznowiła treningi w Poznaniu. W zespole gwardzistów nie nastąpiły większe zmiany personalne. Dokooptowano do 25-osobowej kadry pierwszego zespołu kilku młodych wychowanków. Należą do nich: M. Cebulski, M. Michalak, K. Pierzyński, M. Chwalisz, P. Bruździński. Wszyscy wymienieni to chłopcy 18 i 19-letni.

Piłkarze Olimpii trenują sześć razy w tygodniu (w tym trzy dni w tygodniu po dwa razy dziennie) na własnych obiektach przy ul. Warmińskiej. Wykorzystują już nową płytę. Zespół prowadzi jak w sezonie ubiegłym trener Roman Komasa, a jego asystentem nadal jest Ryszard Marcinkowski.

Prócz codziennej żmudnej pracy treningowej, gwardziści rozegrają również szereg meczów kontrolnych. Pierwszy z nich zaplanowany został już na najbliższą sobotę o godz. 11 na Gołecinie — będzie to spotkanie z Wartą. We wtorek 21 lipca o godz. 16 Olimpia zmierzy się z Zawiszą Bydgoszcz, 29 bm. z Wisłoką Płock; a 31 lipca na stadionie

w Łasku Gołęcińskim planowane jest spotkanie Olimpia — Lech.

Sezon 1981/82 rozgrywek mistrzowskich II ligi gwardziści rozpoczyna na własnym boisku podejmując w sobotę 8 sierpnia drużynę rybnickiego ROW. Grupa, w której występować będzie w nadchodzącym sezonie ligowym Olimpia wydaje się silniejszą niż w ubiegłym sezonie. Do nowych drużyn w tym gronie należą: GKS Tychy (zamiast Wisły Płock), Odra Opole (spadkowicz z ekstraklasy), Błękitni Stargard, BKS Bielsko, Gryf Słupsk, Urania Ruda Śląska (wszystkie cztery drużyny to beniaminkowie II ligi). Stawkę tę uzupełniają „stary znajomi” gwardzistów: ROW, Górnik Wałbrzych, Stocznowiec Gdańsk, Stal Stocznia Szczecin, Piast Gliwice, Stilon Gorzów, Lechia Gdańsk, Zagłębie Wałbrzych i GKS Katowice.

Nielatwo będzie piłkarzom Olimpii walczyć o czołowe lokaty tym bardziej, że występują w towarzystwie siedmiu drużyn śląskich, które z reguły demonstrują dobre wyszkolenie piłkarskie, a ich system naboru do sekcji jest ciągle jeszcze lepszy niż pozostałych. (leg)

## Anulowano rekordy amerykańskiego dyskobola

(PAP) Przedstawiciel Międzynarodowej Federacji Lekkoatletycznej (IAAF) oświadczył, iż dwa rekordy świata w rzucie dyskiem ustanowione w br. przez Amerykanina Bena Pluckneta, zostały anulowane. Ponadto 25-letni Plucknett ma zakaz występów we wszelkich zawodach lekkoatletycznych. Decyzję tę podjęła w poniedziałek IAAF w Londynie. Podstawą były wyniki badań laboratoryjnych wykonanych po zawodach w Christchurch (Nowa Zelandia) rozegranych 31 stycznia br., które u amerykańskiego dyskobola wykazały zabronione anomalie.

Plucknett uzyskał w maju br. rekordowy wynik 71,20 m. a przed tygodniem w Sztokholmie poprawił ten rezultat na 72,34 m. Ponadto też do wiadomości, iż oficjalnym rekordzistą świata w rzucie dyskiem pozostał reprezentant NRD — Wolfgang Schmidt, rezultatem 71,16 m.

## W Marszewie startowały zaprzęgi konne

W Marszewie (Kaliskie) odbyły się atrakcyjne zawody w powożeniu zaprzęgami parokonnymi. Konkurencja ta ma w Wielkopolsce długie tradycje i cieszy się zawsze dużym zainteresowaniem.

W zawodach w Marszewie wzięło udział 11 zaprzęgów m. in. z Państwowego Stada Ogierów w Gnieźnie, stadniny koni w Pępowie, z Pudliszek, Marszewa, Kozłmina i Jarocina. Na starcie stanęli również indywidualni hodowcy koni.

## Poznańscy strzelcy w krajowej czołówce

W Bydgoszczy zakończyły się ogólnopolskie zawody strzeleckie. Wśród kobiet w broni długiej najlepiej zaprezentowały się E. Rolińska (Legia) i B. Guz (Gryf Słupsk). W pistoletach D. Tyrawa i A. Salomońska (obie z Wisły Kraków).

Wśród mężczyzn w broni krótkiej znakomicie spisali się reprezentanci Grunwaldu — Paweł Małek (zwycięzca konkurencji strzelania z pistoletu dowolnego) i Józef Rowicki, w tej samej konkurencji trzeci. W strzelaniu z karabinu, krajowej czołówce przewodzi R. Siemionow (Zagłębie Bydgoszcz) oraz A. Trajda i E. Tyrawa (oba z Gwardii Warszawa). (leg)

|        |                      |
|--------|----------------------|
| LIPIEC | Henryka Włodzimierza |
| 15     |                      |
| Środa  | Słońce: 4.46—21.10   |

## TEATRY

Nieczynne.

## KINA

CHODZIEŻ Notec: „Wódz Indian, Tecumseh” (NRD), „Samolot w płomieniach” (radz.). CZEMPIN: „Ofiara” (weg.). GOSTYŃ: „Teś” (czes.), „Kobra” (jap.). JAROCIN: „Żandarm w Nowym Jorku” (fr.). KALISZ Kosmos: „Jego kobiety” (NRD), „Ukochana żona” (wł.); Stylowe: „Bitwa o Midway” (USA), „Przygody Alibab i czterdziestu rozbójników” (radziecki). KEPNO: „Bitwa o Midway” (USA). KŁODAWA: „Ponad strachem” (fr.). KONIN Górnik: „Żandarm w Nowym Jorku” (fr.). KOSCIAN: „Saturn 3” (ang.). KROTOSZYN: „Prywatne piekło” (USA), „Złoto, złoto, nagan” (radz.).

LESZNO: „Żandarm w Nowym Jorku” (fr.). NOWY TOMYŚL: „Saturn 3” (ang.). OBORNIKI: „Krucie więzy” (czes.). PILA Sokół: „Wszystko jest miłością” (bulg.). PLESZEW: „Revolwer” (wł.), „Rój” (USA). PNIEWY: „Wujaszek Marcin miliardem” (rum.). SŁUPCA: „Saturn 3” (ang.). SZAMOTULY: „Moja Anisa” (radz.), „Szantaż” (ang.). SYCOW: „Bill komediant” (NRD). SREM Słonko: „Gangsterzy szos” (kanad.), „Przygody barona Muenchhausena” (fr.). ŚRODA: „Gangsterzy szos” (kanadyjski). TRZCIANKA: „Wizja lokalna 1901” (pol.). TUREK: „Saturn 3” (ang.). WAŁCZ Tęcza: „Imperium namiętności” (jap.), „Proszę słońca” (pol.); WOK: „Diabli mnie biorą” (fr.). WRONKI: „Polonia Restituta” (pol.), „Przygody Catineczki” (japoński). WRZEŚNIA: „Przygody Alibab i 40 rozbójników” (radz.), „Pierwsza miłość” (wł.-fr.). WŚCHOWA: „Hipodrom” (radz.), „Omen” (ang.). ZŁOTÓW: „Superekspres w niebezpieczeństwie” (jap.).

macyjny, wiadomości „Sygnałów dnia” — transmisja Pr. I, przegląd prasy, inform. dla kierowców; 12.05 Czas dobrych gospodarzy; 12.45 Aud. społeczna; 12.55 Komunikaty; 17 Radioexpress; 17.15 Stereo: Kolorowe pocztówki; 17.40 „Komitet wojewódzki jutro”; 18 Stereo: Dla melomanów muzyki poważnej — śpiewa Piotr Scherier.

## TELEWIZJA

PROGRAM I  
9.00 — Kino Teleferil — „Lato z Kasią” (5) — „Czarodziej”; 17.00 — Dziennik i Studio IX Zjazdu; 17.30 — Losowanie Express Lotka i Małego Lotka; 17.40 — Magazyn motoryzacyjny; 18.00 — Studio Zjazdowe; 18.50 — Dobranoc; 19.00 — „Wyspy Hiszpanii” — Lan-zarete; 19.30 — Dziennik i Studio Zjazdowe; 20.15 — „Karol Marks — lata młodości” (4) — film biograficzny produkcji ZSR — NRD; 21.20 — „Śpiewnik domowy”;

Stanisława Moniuszki; 22.40 — Dziennik i Studio Zjazdowe.

PROGRAM II  
19.00 — Teleskop; 19.30 — Dziennik; KOSMOS 81, w tym: 20.15 — „Niemowleta do tablicy”; — o roli wczesnych doświadczeń i wychowania w kształtowaniu osobowości i inteligencji; 20.45 — Przepustka do dojrzałości — rozmowa z psychologiem dr. Janem Tatarowiczem; 21.00 — „Homo sum” — film animowany; 21.05 — „On i ona — poligamia czy monogamia” — dyskusja z udziałem dr. Michalina Wiślickiego, dr. Krystyna Starczewskiego i dr. Andrzeja Rózyckiego; 21.25 — „Być albo nie być” — film lozofowie o sensie życia; 21.45 — 24 godziny; 21.55 — „Homo homini” — czy agresja jest naturą człowieka? — dyskusja; 22.15 — „Samy swoi” — „W rodzinie szcypansów” — film przyrodniczy; 22.30 — „Samotny tłum” — francuski film dokumentalny.

GŁOS WIELKOPOLSKI redaktorzy w województwach  
KALISZ: Zofia Pacewiczka, ul. Kozimierzowska 4, tel. 736-89  
KONIN: Wojciech Rutkowski, pl. Stwara 1, tel. 266-67  
LESZNO: Andrzej Rutecki, ul. Piłsudskiego 38, tel. 61-61.  
PILA: Władysław Wrzask, ul. Okrzei 7a, tel. 43-56.